

odborný časopis

cena: 50 Kč / 2 €

sociální služby

**Řízení
a administrace
projektů**

**Příliš jsem s tím
nepočítal**
rozhovor s českým
ombudsmanem

Jedeme v tom
s vámi

jak vypadá Praha z invalidního vozíku

Výhody dezinfekce rukou alkoholovými přípravky

- odstraní z rukou až 1000x více mikroorganismů než mytí vodou a mýdlem
- šetrnější k pokožce rukou než opakované mytí vodou a dezinfekčním mýdlem
- použitelné kdekoli a kdykoli, nezávisle na zdroji vody

Sterillium®

**Alkoholový dezinfekční přípravek
na hygienickou i chirurgickou
dezinfekci rukou.**

- obsahuje velké množství zvláčňujících přísad
- účinný na bakterie (vč. MRSA) i viry (vč. HIV, HBV, HCV)
- působí velmi rychle – 30 s
- pokožka jej velmi dobře snáší i při dlouhodobém používání

Více informací na bezplatné lince +420 800 100 333

HARTMANN

odborný časopis

sociální služby

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR
Adresa: Kotnovská 137, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu
www.apsscr.cz
IČO 604 458 31

Ročník: 13
Číslo: 3/2011 ÚNOR
Cena: 50 Kč / 2 € (cena letních dvojčísle: 69 Kč / 2,8 €)
Roční předplatné: 538 Kč / 21,6 €
Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).
Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adrese vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:
Šéfredaktor: Zdeněk Kašpárek
sefredaktor@apsscr.cz
+ 420 606 832 551
Zástupkyně šéfredaktora: Mgr. Magda Kocábová
redakce@apsscr.cz
+ 420 606 751 156

Jazyková korekce:
Mgr. Jana Hanousková
Za gramatickou správnost cizojazyčných příspěvků
odpovídají jejich autoři.

Redakční rada:
Mgr. Petr Brázda
JUDr. Pavel Čámský
Mgr. Petr Hanuš
Mgr. Irena Lintnerová
Ing. Jiří Horecký, MBA
Ing. Renata Kainráthová
Zdeněk Kašpárek
Mgr. Miroslav Sklenář
Mgr. David Šourek

Grafické zpracování a tisk:
RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:
SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbku 1800/77,
hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,
www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,
fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,
SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:
MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.
P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko
Tel.: 00421/2/67201931-33 predplatne
e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:
Není-li uvedeno jinak: www.iStockphoto.com
a archiv autorů příspěvků

Foto na titulní straně:
archiv Asistence, o. s.

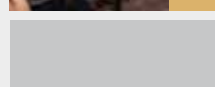
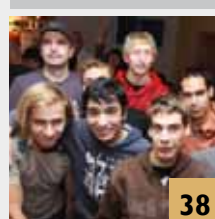
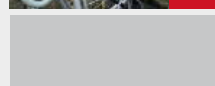
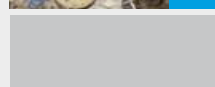
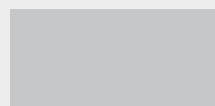
Příspěvky a inzerce:
Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.
Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Střípky
z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktora.
Za obsah inzerce a PR článků odpovídá zadavatel.
Nevyžádané rukopisy, fotografie a další podklady
k příspěvkům se nevracejí. Přetiskování krátkých úryvků
článků je možné pouze s uvedením přesné citace včetně
názu a jména autora článku, ročníku, čísla a strany.
Přetiskování celých článků či jejich částí přesahujících
jeden odstavec je možné pouze se svolením redakce.
Šíření kopií článků je možné pouze zdarma. Uzávěrka
je vždy 15. dne předchozího měsíce. Další pokyny pro
autory a inzerynty naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:
Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018
ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

- **Lednové zasedání Prezidia APSS ČR** 8
- **Semináře Institutu vzdělávání** 8
- **Konference Dobrovolnictví v sociálních službách** 10
- **Představujeme Národní registr nezávislých odborníků** 10
- **Rozhovor s ombudsmanem Pavlem Varvařovským** 12
- **Chráněné dílny v Rakousku** 14
- **Slovenská APSS: Sociální služby v Trenčínském kraji** 16
- **Inter- a intrapersonální konflikty na pracovišti** 18
- **Komunikace mezi zaměstnanci** 20
- **Možnosti v sociální rehabilitaci, část 2** 22
- **Sociální služby v hospicové péči** 24
- **Představujeme projekt „Jedeme v tom s vámi“** 26
- **Kampaň „Otevřeno seniorům“** 29
- **Řízení a administrace projektů** 30
- **Právní poradna: Započítávání praxe** 32
- **MPSV: Vykazování dat o poskytovaných službách** 33
- **VOP: K náležitému dohledu nad klientem** 34
- **Pro inspiraci: Vejce v plavkách a ubrousková technika** 35
- **Střípky z domova** 38

„Naděje není
to přesvědčení,
že něco dobře
dopadne, ale
jistota, že má
něco smysl – bez
ohledu na to, jak
to dopadne.“

Václav Havel

ÚVODNÍK PREZIDENTA

Vážené kolegyně, vážení kolegové, ačkoli již uplynulo několik týdnů od prvotních šoků ze zveřejnění státních dotací pro r. 2011, stále se ještě jedná o živé téma. Jak by se dal celý proces přerozdělení charakterizovat? Všichni jsme byli připraveni na zhruba 10% snížení dotací, přesto jsou šťastnější i méně šťastní, vyrovnání i ohrožení poskytovatelé. Pokud bychom chtěli hledat nějaký logický, transparentní algoritmus přerozdělení v rámci ČR, tak se nám to nepodaří. Některé kraje (a je jich většina) se v rámci omezených rozpočtů opravdu snažily nastavit spravedlivé přerozdělení, jiné však stanovily konečné návrhy v rámci svých vlastních preferencí, preferencí finančních, strukturálních či osobně hodnotových.

Letošní „rozdělení“ je tedy opětovným a naléhavým argumentem k jednoznačné potřebě změny financování sociálních služeb v ČR.

Jsem stále ještě životním optimistou majícím naději a víru, že v nadcházejících a připravovaných reformách se tohoto zásadního kroku dočkáme. Jsem ale také realista; proto tuto naději vnímám ve shodě se slovy Václava Havla: „Naděje není to přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne.“

Vážení kolegové, dovoluji mi prosím sdílet s vámi naději, že to, co děláte bez ohledu na přechodná protivenství, tedy poskytování sociálních služeb, má hluboký a pro ostatní životně důležitý smysl.

Ing. Jiří Horecký, MBA

EDITORIAL

„Na vlastní kůži“

V devadesátých letech jsem jako pastor pomáhal několik let organizovat letní stanové tábory pro děti. Každý rok jsme se pro ně snažili připravit na týden či deset dní atraktivní, dobrodružný program, který by jim kromě zábavy přinesl do života také něco užitečného. Navzdory velkému množství nejrůznějších her, bojovek a soutěží mi v paměti jako jeden z nejsilnějších zážitků uvízlo odpoledne, při kterém jedna z táborových vedoucích, speciální pedagožka, vytáhla krabici s brýlemi simulujícími různé zrakové vady. Děti i ostatní vedoucí si mohli na vlastní kůži, v tomto případě spíše na vlastní oči, vyzkoušet, s jakými obtížemi se musí někteří lidé každý den při pro nás naprosto samozřejmých a automatických činnostech poprat.

Na tuto svou vlastní zkušenost a pocity jsem si vzpomněl, když jsme se v redakci probírali materiály projektu „Jedeme v tom s vámi!“, o kterém se tentokrát na našich stránkách dočtete. V něm si několik set dobrovolníků z řad studentů, herců a dalších více či méně známých osobností vyzkoušelo, jaké to je strávit zcela obyčejný den jako člověk na vozíku. Kolik dá práce už jen najít bezbariérový vstup do metra či naježdět na chodník (v ideálním případě nezatarasený parkujícím autem), vypořádat se s hrbatým nebo úzkým (a frekventovaným) chodníkem, kolik času navíc zabere čekání na volný výtah nebo obsluhu schodolezu, nemluvě o potřebě stálého vyrovnávání se se skutečností, že někde se jinak než po nohách zkrátka dostat nelze.

Mám za to, že v kontextu poskytování sociálních služeb jde o velmi cenný typ zkušenosti. Empatie, schopnost vcítit se do pocitů a prožívání druhých, je jedním ze základních předpokladů pro kvalitní práci v této oblasti – ale ne každý se s touto schopností rodí a ne každý si ji dokáže během života přirozeně osvojit.

Je tak trochu škoda, že si dost dobře nelze alespoň na pár hodin na vlastní kůži vyzkoušet vnímání, bolesti, omezení či nemohoucnost starého člověka, člověka s mentálním nebo zdravotním postižením, člověka dezorientovaného v moři společenských pravidel, zákonů, vyhlášek a předpisů či prožívání jiného z uživatelů sociálních služeb. Myslím, že by se ledasjaký požadavek na kvalitu služby uplatňoval mnohem lépe, kdybychom takovou zkušeností projít mohli. Naneštěstí ve většině případů začneme své vlastní klienty opravdu chápat až v okamžiku, kdy se jimi sami staneme.

Zdeněk Kašpárek
šéfredaktor

SENIOR program

SENIOR program

pevná a stabilní buková konstrukce
snímatelný pratelný potah
antibakteriální úprava - sanapur
kolečka s brzdícím mechanismem
praktický držák berlí a holí
odnímatelný stolek
vyklápěcí opěrka nohou
nastavitelná a odnímatelná opěrka hlavy
možnost polohovací varianty
manipulační rukojeť
variabilní provedení dvou a třímístných lavic
záruka na soudržnost konstrukce 5 let

blíže info:
e-mail: frantisek.smejkal@ton.cz
tel: +420 573 325 457

www.ton.cz

12. evropský kongres
EDE
29. září – 1. října 2011
Praha, Česká republika

VELKÁ TABU
V DLOUHODOBÉ
PÉČI

E.D.E.
European Association for Directors of Residential Care Homes for the Elderly

APSS ČR

www.ede2011.com

KVALITA V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Termín a místo konání: 7. dubna 2011, BVV Brno, a. s.,

Výstaviště 1, Kongresové centrum – sál A

Účastnický poplatek: hrazeno z projektu E-Qalin

Témata konference:

APSS ČR v roce 2011

Značka kvality v sociálních službách

HARTMANN-RICO, a. s. – Partner projektu Značka kvality v sociálních službách

Národní registr nezávislých odborníků v sociálních službách

Co může přinést Rada pro inspekci kvality do sociálních služeb

Proč chceme zavádět systémy měření kvality do sociálních služeb?

Projekt Gerontologicko-organizační supervize v Jihomoravském kraji

E-Qalin, evropský systém managementu kvality v sociálních službách

ISO a EFQM v sociálních službách

Model CAF – nástroj kvality pro veřejný sektor

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Termín a místo konání: 3. 5. 2011, BVV Brno, a. s.,

Výstaviště 1, Brno, Kongresové centrum – sál A

KONFERENCE A VH PROFESNÍHO SVAZU ZDRAV. PRACOVNÍKŮ V SOC. SLUŽBÁCH

Termín a místo konání: 4. 5. 2011, FN Brno

Bližší informace a přihlášky na www.apsscr.cz v menu Konference.

Členové APSS ČR k 24. 2. 2011: 801 organizací • 1858 registrovaných služeb

Přehled uzávěrek vybraných grantových a výběrových řízení a programů

BŘEZEN–KVĚTEN

NEZISKOVKY.CZ
vzdělávací a informační centrum

31. března 2011

**Výbor dobré vůle - Nadace
Olgy Havlové**

Obyčejný život

Oblast podpory: sociální/
zdravotní/humanitární

Působnost programu:

Česká republika

[http://dbfz.neziskovky.cz/
program.aspx?id_prog=1056](http://dbfz.neziskovky.cz/program.aspx?id_prog=1056)

Kontaktní osoba:

Eva Kvasničková

Kontakt: fax: 224 217 082

tel.: 224 217 083

kvasnickova@vdiv.cz

Adresa:

Senovážné náměstí 2

111 21 Praha 1

Česká republika

31. března 2011

**NADACE ZDRAVÍ
PRO MORAVU**

**Grantové řízení pro
neziskové organizace
pracující v oblasti prevence
a podpory zdraví**

Oblast podpory: sociální/
zdravotní/humanitární

Působnost programu:

Česká republika
[http://dbfz.neziskovky.cz/
program.aspx?id_prog=2854](http://dbfz.neziskovky.cz/program.aspx?id_prog=2854)

Kontakt:

tel.: 603 420 526

Adresa:

Šumavská 15,

602 00 Brno

Česká republika

31. března 2011

**Nadace Naše dítě
Nadace Naše dítě**

- grantové řízení

Oblast podpory: kultura,
sociální/zdravotní/humanitární, vzdělávání, lidská

práva, volný čas

Působnost programu:

Česká republika
[http://dbfz.neziskovky.cz/
program.aspx?id_prog=3042](http://dbfz.neziskovky.cz/program.aspx?id_prog=3042)

Kontaktní osoba:

Petra Kácovská

Kontakt:

p.kacovska@nasedite.cz

tel.: 266 727 966

Adresa: Ústavní 91/95,

181 21 Praha 8

Česká republika

31. květa 2011

**Mandre Group s.r.o.
Finanční pomoc**

**hendikepovaným: výzva
k podávání žádostí
pro rok 2011**

Oblast podpory: sociální/
zdravotní/humanitární

Působnost programu:

Česká republika

[http://dbfz.neziskovky.cz/
program.aspx?id_prog=3003](http://dbfz.neziskovky.cz/program.aspx?id_prog=3003)

Kontakt: info@mandre.cz

tel.: 511 111 990

Adresa:

Hvězdová 306/10

602 00 Brno

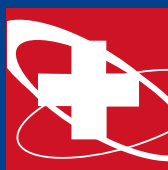
Česká republika

Čerpáno z Grantového kalendáře Neziskovky.cz, o.p.s. Více informací na www.neziskovky.cz

NON-HANDICAP

15. SPECIALIZOVANÁ VÝSTAVA PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

PRAGOMEDICA

33. ROČNÍK ZDRAVOTNICKÉHO VELETRHU

19. - 21. 4. 2011

Výstaviště Praha - Holešovice

OTEVÍRACÍ DOBA: 10.00 - 17.00

www.incheba.cz

**BOHATÝ
DOPROVODNÝ
PROGRAM**

**INCHEBA
EXPO PRAHA**

PARTNEŘI VELETRHU

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

odborný časopis

sociální služby

NON-HANDICAP

19. - 21. 4. 2011

Výstaviště Praha - Holešovice

Po předložení tohoto kuponu na pokladně získáte
bezplatnou jednodenní vstupenku na komplex
veletrhů PRAGOMEDICA a NON-HANDICAP 2011.

Firma		
Jméno	Příjmení	
Ulice, č.	Město	Podpis/ Razítko
Telefon / GSM	PSČ	
E-mail		

Organizátor: INCHEBA PRAHA spol. s r.o., Areál Výstaviště 67, 170 90 Praha 7 • Holešovice • T 220 103 304 • E non-handicap@incheba.cz • W www.incheba.cz/non-handicap
Souhlasím se zařazením do adresní banky odborných návštěvníků veletrhu. Podpisem dávám společnosti INCHEBA PRAHA spol. s r.o. souhlas s tím, aby podle § 7 zákona
č. 480/2004 Sb. mohla využít výše uvedené kontaktní údaje k zaslání svých obchodních sdělení prostřednictvím elektronických prostředků.

**INCHEBA
EXPO PRAHA**

Lednové zasedání Prezidia APSS ČR

Dne 24. 1. 2011 se v Karlových Varech konalo další zasedání prezidia. V úvodu představil prezident APSS ČR novou předsedkyni krajské organizace Zlínského kraje Jitku Březíkovou a novou předsedkyni kontrolní komise Ing. Marii Semelovou. Dále prezident prezentoval výsledky z jednání na MPSV o tezích zákona o dlouhodobé péči. Prezidium jmenovalo Ing. Bc. Alici Švehlovou do funkce výkonné ředitelky APSS ČR k 1. 2. 2011 a zároveň se seznámilo s novým organizačním schématem pracovníků kanceláře asociace. Byl schválen nový přidružený člen asociace – Lůžkové a sociální centrum pro seniory, o. p. s.

Prezidium dále projednalo otázku rozdělování dotací pro rok 2011, případné připomínky k rozdělování budou shromážděny v kanceláři asociace a po zpracování zaslány předsedovi Etické komise PhDr. Pavlu Čáslavovi.

Členové prezidia byli seznámeni s nabídkou poradenství členské organizace SOPRE, o. p. s., v Pardubickém kraji (úspory a optimalizace ceny vlastních komodit, tj. plynu a silové elektřiny). Dále byl projednán stav projektů a zakázek (Česko-švýcarský projekt, Násilí na pracovišti, Značka kvality, SAVE AGE,

E-Qalin). Taktéž byly představeny aktivity Institutu vzdělávání a harmonogram aktivit Profesního svazu zdravotnických pracovníků v sociálních službách. Členové prezidia obdrželi tabulku s termíny konferencí, setkání sekcí, jednání prezidia a Valné hromady.

Prezidium bylo seznámeno se způsobem koordinace pilotního ověřování projektu „Vzdělávání managementu pobytových zařízení sociálních služeb“, které proběhne v Jihočeském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Hovořilo se i o průběhu příprav 12. evropského kongresu EDE, který se uskuteční na podzim letošního roku.

Jednohlasně byl schválen nový statut odborného časopisu Sociální služby a zároveň rozšíření redakční rady časopisu o Mgr. Davida Šourka, ředitele Diakonie ČCE.

Tajemnice APSS ČR informovala o stavu členské základny k 23. 1. 2011 a předložila předsedům krajských organizací přehled částek určených jednotlivým krajům v letošním roce. Asociace má pro kraje k dispozici celkem 404 000 Kč.

Prezidium dále projednávalo podnět z loňské Valné hromady a rozhodlo o založení pracovní skupiny pro optimalizaci standardů kvality a registračních podmínek sociálních služeb. Ta zpracuje návrh

na výběr standardů, které budou kontrolovány již při registraci a nebudou dále předmětem inspekce.

Na jednání prezidia byl předložen návrh na udělování ocenění APSS ČR v následujících profesích: pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, pečovatel/ka. U poslední jmenované kategorie budou vedena jednání s Diakonií ČCE o spojení se soutěží Pečovatel/ka roku.

Prezidium bylo informováno o nových webových stránkách – E-Qalin (již spuštěny), Značka kvality, Profesní svaz, Institut vzdělávání, Národní registr nezávislých odborníků a intranet asociace (budou spuštěny v únoru a březnu).

Prezident dále informoval o plánované studijní cestě do Florencie, která se uskuteční v polovině září.

Po zprávách z regionů bylo upřesněno datum konání příštího jednání prezidia, které se uskuteční 27. 4. 2011 v Táboře. Další jednání proběhne tamtéž dne 8. 6. 2011 a bude předcházet Valné hromadě APSS ČR.

Zápis ze zasedání prezidia je k dispozici na intranetu asociace.

**Věra Velková, DiS.
Mgr. Magda Kocáblová**

Přehled odborných seminářů Institutu vzdělávání APSS ČR

Diabetes mellitus	30. 3.	Praha	Ing. Bc. Irena Kouřilová
Klíčový pracovník a jeho role při individuálním plánování	6. 4.	Mnichovo Hradiště	Bc. Andrea Tajanovská, DiS.
Efektivní komunikace	6. 4.	Tábor	Mgr. Marcela Vítová
Alternativní a augmentativní komunikace	19. 4.	Tábor	Mgr. Irena Lintnerová
Úvod do standardů kvality v sociálních službách	20. 4.	Plzeň	Ing. Renata Kainráthová
Daň z příjmu právnických osob	21. 4.	Brno	Ing. Jiří Lorenc
Vykazování zdravotní péče zdravotním pojišťovnám	28. 4.	Praha	MUDr. Libor Svět, MBA
Úvod do problematiky opatrovnictví	28. 4.	Mirošov	Ing. Bc. Alice Švehlová
Týmová komunikace a spolupráce	4. 5.	Tábor	Mgr. Marcela Vítová
Úvod do standardů kvality v sociálních službách	12. 5.	Praha	Ing. Renata Kainráthová
Úvod do problematiky opatrovnictví	12. 5.	Praha	Ing. Bc. Alice Švehlová
Základy plánování služby pro klíčové pracovníky	18. a 19. 5.	Tábor	Mgr. Marcela Vítová Bc. Andrea Tajanovská, DiS.
Alternativní a augmentativní komunikace	19. 5.	Plzeň	Mgr. Irena Lintnerová
Daň z příjmu právnických osob	19. 5.	Praha	Ing. Pavel Lampa
Vykazování zdravotní péče zdravotním pojišťovnám	19. 5.	Přerov	MUDr. Libor Svět, MBA
Vykazování zdravotní péče zdravotním pojišťovnám	20. 5.	Brno	MUDr. Libor Svět, MBA
Exekuce a oddlužení	20. 5.	Praha	JUDr. Stanislav Pazderka Mgr. Jáchym Oswald
Klíčový pracovník	25. 5.	Praha	Mgr. Marcela Vítová

Více informací o seminářích najdete na www.apsscr.cz v sekci INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ.

www.muzes.cz **můžes**

ČASOPIS PRO TY, KTEŘÍ SE NEVZDÁVAJÍ

ZDROJ INFORMACÍ PRO VŠECHNY ZNEVÝHODNĚNÉ!

reportáže, rozhovory, analýzy

Informace o sociálních službách, medicína, rehabilitace,
novinky v oblasti zdravotní péče, životní příběhy.

Vydává Sdružení přátel Konta Bariéry ve spolupráci s Nadací Charty 77. Adresa redakce: Vinohradská 325/8, 120 00 Praha 2. Vychází 12x do roka. Cena jednoho výtisku je 29 Kč, pro předplatitele 20 Kč. Celoroční předplatné 240 Kč. Další informace vám rádi sdělíme na tel.: 224 242 973, 722 966 510, nebo pište na e-mail: info@muzes.cz

Předplatné časopisu si můžete objednat na:

www.periodik.cz, www.muzes.cz, bezplatné infolince České pošty: 800 300 302

adrese: Postservis, oddělení předplatného, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz, fax: 284 011 847

Navštivte: NÁRODNÍ REGISTR

nezávislých odborníků v sociálních službách

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR dokončila část projektu Značka kvality v sociálních službách. Vznikl tak zcela unikátní zdroj podpory pro poskytovatele sociálních služeb v celé republice. Tímto nástrojem je Národní registr nezávislých odborníků v sociálních službách (NRNO), jehož webové stránky www.registrodborniku.cz byly spuštěny v lednu 2011. V registru jsou nyní k dispozici kontakty již na více než šest desítek odborníků zařazených do devíti základních tematických oblastí obsahujících další dílčí odbornosti, které jsou nedílnou součástí poskytování sociálních služeb nebo s ním nějak souvisejí.

NRNO vznikl v rámci projektu Značka kvality v sociálních službách realizovaného APSS ČR společně se společností HARTMANN – RICO, a. s. Posláním NRNO je podpora dlouhodobého rozvoje kvality sociálních služeb v ČR; NRNO přispívá k zefektivňování sociálních služeb v ČR a napomáhá naplňovat standardy kvality č. 10, písm. e) podpora nezávislého kvalifikovaného odborníka. Databáze usnadňuje poskytovatelům sociálních služeb hledání a výběr odborníků, jejichž erudici NRNO garantuje, a jejich využití v oblasti poradenství, konzultací, vzdělávání či supervizi.

Pro zařazení odborníků do databáze i jejich případné vyřazení jsou vypracována pravidla obsahující 50bodový systém hodnotící jednotlivé znaky odbornosti (např. vzdělání, délku praxe, publikační a lektorskou činnost atd.). Minimální počet bodů pro vstup do NRNO je 20. Databáze zařazených odborníků je průběžně stále doplňována. Jejich vyhledávání v registru je možné podle jména, odbornosti či regionu působnosti. Každý odborník má v databázi zpracovanou kartu odborníka, na které poskytovatelé naleznou kromě základních údajů také oblasti jeho specializace, profesní historii, reference či orientační cenu jeho služby. Po vyhledání odborníka v registru si poskytovatel vyplní kontaktní formulář, po jeho odeslání je do 14 dnů vybraným odborníkem kontaktován pro sjednání podmínek dohodnuté podpory.

Další zájemci o zařazení do NRNO z řad odborníků jsou vítáni a mohou kontaktovat správce registru. Věřím, že NRNO se stane dobrým pomocníkem poskytovatelů sociálních služeb a usnadní jim orientaci v množství nabídek odborníků z různých oblastí lidského konání.

Mgr. Marcela Vítová, senior manažer APSS ČR

Dobrovolnictví v sociálních službách

„Přivádíme život k nám, k našim seniorům“, říká o zapojování dobrovolníků do Domova pro seniory Bechyně ředitelka

Bc. Alena Sakařová. Mgr. Radka Kulhánková dodává: „V Domově Sue Ryder dodáváme vysoce kvalitní lidskou péči a naplňujeme vizi otevřeného zařízení – dobrovolník je pojítkem s okolním světem“.

Poslední lednový den proběhla v Gothe-Institutu v Praze pracovní konference Dobrovolnictví v sociálních službách rozdělená do 3 hlavních bloků. V úvodu proběhla zdravice Mgr. Petra Hanuš, vedoucího oddělení koncepce sociálních služeb MPSV, Mgr. Michala Urbana, ředitele odboru pro mládež MŠMT (gestor Evropského roku dobrovolnictví 2011), prezidenta APSS ČR Ing. Jiřího Horeckého a současný právní rámec dobrovolnictví v sociálních službách popsala Ing. Hana Frýdlová z oddělení dobrovolnické služby Ministerstva vnitra ČR.

Celý druhý blok byl věnován příkladům dobré praxe v rezidenčních, ambulantních a terénních sociálních službách. Sedm konkrétních ukávek zapojování dobrovolníků do sociálních služeb ilustrovalo současnou praxi v České republice. Zazněly argumenty pro i proti zapojování dobrovolníků, přednášející popisovali nároky, které kladou na dobrovolníky, do jakých skupin je ve službách dělí, jak dobrovolníky proškolují, kontrolují i označují. V závěru druhého bloku jsme oblast analyzovali z pohledu řízení lidských zdrojů v organizaci. Prezentace najdete na webových stránkách www.dobrovolnik.cz v sekci „Oblasti dobrovolnictví – Konference leden 2011“.

Třetí a nejvíce pracovní blok byl orientován do tří pracovních skupin. První skupina se pod vedením PhDr. Jiřího

Tošnera zabývala otázkou vzniku Metodiky dobrovolnictví v sociálních službách (jestli a kdo ji potřebuje, co by měla zahrnovat); druhá skupina pod vedením Ing. Dagmar Hrubcové řešila SWOT analýzu dobrovolnictví v sociálních službách a zde se přítomní poskytovatelé věnovali silným a slabým stránkám dobrovolnictví v sociálních službách, jakož i příležitostem a hrozbám, které mohou problematiku ovlivňovat. Poslední skupina pod vedením Jana Dolínka diskutovala o webových stránkách www.dobrovolnik.cz. Tyto stránky jsou hlavním informačním zdrojem o problematice dobrovolnictví v ČR i v zahraničí a tým poskytovatelů navrhoval, co potřebují poskytovatelé sociálních služeb za informace a materiály, aby jim prostředí sloužilo ke zlepšování spolupráce s dobrovolníky – osobami, které nejsou v pracovně právním vztahu s poskytovatelem.

Mgr. Lenka Černá
ředitelka Dobrovolnického centra, o. s.
vedoucí tematické realizační skupiny
„Dobrovolnictví v sociálních službách“
Evropský rok dobrovolnictví 2011

Big Orange

100%
pomerančový
koncentrát
s dužninou

Představujeme Vám novinku v našem sortimentu, 100% pomerančový koncentrát s dužninou **Big Orange**, charakteristický plnou ovocnou chutí. Vysoce kvalitní koncentrát **Big Orange** neobsahuje žádná umělá aromata, barviva či umělá sladidla. Navíc je obohacen o vitamíny B6, C a E.

KONCENTROVANÁ ŠŤÁVA Z TROPICKÝCH PLANTÁŽÍ.

Koncentrát **Big Orange** se vyrábí důkladným lisováním pomerančové dužniny. Dodáním vody do koncentrované šťávy dostanete opět 100% pomerančový džus s vynikající chutí. Koncentrát **Big Orange** je určen jak pro malé, tak i velké stravnické ve všech typech gastronomických provozů (školská zařízení, jídelny, nemocnice, domy s pečovatelskou službou, hotely, restaurace atd.).

BEZ UMĚLÝCH
AROMAT, BARVIV
A SLADIDEL

„Příliš jsem s tím nep

rozhovor s českým ombudsmanem Pavlem Varvařovským

JUDr. Pavel Varvařovský
– veřejný ochránce práv

Pavel Varvařovský se narodil 16. října 1945 v Českých Budějovicích. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde získal také doktorát v oboru správního práva.

Pracoval jako právník v několika státních podnicích, působil jako odborný asistent-právník na Institutu pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků v Brně. V roce 1990 se stal poradcem zmocněnkyně vlády ČSFR pro otázky uprchlíků. V září 1992 byl jmenován soudcem Nejvyššího soudu ČSFR, od 1. 1. 1993 pak Nejvyššího soudu ČR se sídlem v Brně. Dne 29. března 1994 byl jmenován do funkce soudce Ústavního soudu ČR.

V roce 2004 odešel do předčasného důchodu. V dalších letech přednášel pracovní právo na Stavební fakultě Vysokého učení technického v Brně, základy práva pro pracovníky územních finančních orgánů. Vedle řady recenzí a odborných článků napsal knihu *Základy práva – O právu, státě a moci* (ASPI 2009).

Koncem srpna 2010 byl Senátem Parlamentu ČR nominován na funkci veřejného ochránce práv a 7. září 2010 byl do této funkce zvolen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Slibem složeným do rukou předsedkyně Poslanecké sněmovny dne 13. září 2010 se této funkce ujal.

Pavel Varvařovský je ženatý a má dva dospělé potomky. Za svůj život nebyl nikdy politicky organizován v žádné straně či hnutí.

V roce 2004 jste odešel z postu soudce Ústavního soudu do předčasného důchodu. Loni jste ovšem přijal nominaci senátorů vládní koalice a následně byl Poslaneckou sněmovnou zvolen novým veřejným ochránce práv. Co vás přimělo k tomuto kroku a k znovupřevzetí „povinnosti“ každodenního zabývání se problémy v oblasti práva?

Popravdě řečeno není mi zcela jasné, proč jsem nabídku senátorek ke své nominaci přijal. Přál jsem si, aby mě Senát nominoval, ale se zvolením v Poslanecké sněmovně jsem příliš nepočítal a musím říci, že mě to i dost zaskočilo. Leč stalo se a nějak se s tím musím vypořádat.

Jak se vám daří navázat na dlouholetou intenzivní činnost vašeho předchůdce, loni zesnulého prvního českého ombudsmana Otakara Motejla? Měnil jste nějakým zásadním způsobem jím nastavený styl práce?

Na doktora Motejla lze navázat těžko, neboť byl svéráznou osobností a on sám říkával, že už vlastně neví, co je skutečnost a co je legenda. Já za ty čtyři měsíce, co jsem v tomto úřadě, jsem potěšen, když mi někdo řekne, že Ota by to asi řešil stejně.

Máte-li srovnávat své působení v roli soudce Nejvyššího a posléze Ústavního soudu se současnou praxí ombudsmana, která náplň a způsob práce je vám bližší?

Ústavní soud byla práce zcela jiného druhu. Mohl jsem se na týden zavřít a psát jedno rozhodnutí, zatímco tady je to taková každodenní práce. Většinou snaha o nalezení způsobu, jak lidem vysvětlit jejich problém či záležitost (ne vždy se jim to asi líbí).

Bylo pro vás obtížné zvyknout si na post jakéhosi „advokáta lidu“ a být denně konfrontován s množstvím „malých“ problémů a s nimi souvisejících reakcí zúčastněných osob a institucí?

Váš průměr na lidového advokáta se mi docela líbí, ale pravdou je, že i lidé dosti vzdělaní nedokážou rozeznat, v čem jim veřejný ochránce práv může a v čem nemůže pomoci. To, co mi lidé píší, nejsou malé problémy, pro ně samotné je to určitě otázka zásadní, ale čtete-li denně podobné stesky, musíte se trochu obrnit.

Jak se vypořádáváte se skutečností, že veřejný ochránce je sice významným elementem v životě společnosti, nicméně elementem se značně omezenými kompetencemi, s nedostatkem nástrojů k prosazení nápravy mnoha různých pochybení, se kterými se setkává – nemůže vstupovat do soukromoprávních sporů, nemůže měnit rozhodnutí orgánů státní správy, zasahovat do rozhodovací činnosti soudů…?

Musím říci, že nedostatek pravomocí, kterými bych disponoval ve vztahu k úřadům, mi nevádí. Celá instituce ombudsmana byla vymyšlena tak, že pán či paní, kteří tuto funkci vykonávají, by měli mít takové renomé, že když někomu napíší nebo zavolají, tak na druhé straně pan starosta nebo vysoký státní úředník řekne něco v tom smyslu: „Když to říkáte, pane doktore, vy, tak já to udělám.“

**Jsem potěšen,
když mi někdo řekne,
že Ota by to asi**

řešil stejně.

Budete usilovat o nějaké rozšíření pravomocí ombudsmana?

Já v žádném případě o rozšíření záberu ombudsmana neusiluji, naopak mi vadí tendence přidávat nám působnosti, které s klasickým modelem ombudsmana nemají moc co do činění. Byl bych rád, kdyby veřejný ochránce práv byl zahrnut do Ústavy ČR. Ne proto, že jsem tady shodou okolností já, ale systémově tam taková instituce patří. Bylo by to na složitější debatu a s tím nechci unavovat.

Jaká místa v oblasti poskytování sociálních služeb a zdravotní péče vnímáte v České republice z hlediska svého poslání jako nejvíce problematická? Zabýváte se v současné době nějakými

očítal“

o předčasném skončení jeho důchodu

konkrétními kauzami spadajícími do této sféry?

Sociální oblast je v našich statistikách nejvíce frekventovaná. Kdybych měl vybrat nějaký problém, tak asi nejvíce mi vadí, že přes upozornění mého předchůdce zatím nebyla vůle ošetřit nárok na sirotčí důchod nebo podobnou dávku pro děti, jejichž otec nebo matka (nebo jejich zaměstnavatel) neplatil pojistné a děti se ocitly bez jakéhokoli zabezpečení. Myslím si, že to není tak složité – ani legislativně ani jinak.

V jakém stavu byste chtěl na konci svého funkčního období institut ombudsmana vidět? Jak by on sám měl působit ve společnosti, aby to bylo co nejvíce efektivní, a jak by ho měla vnímat sama veřejnost?

Na konci mého funkčního období mi bude 71 let. To nevypadá jako velký věk, ale protože znám genetický fond své rodiny, tak si nejsem tak jist, že se to skutečně naplní. V každém případě bych byl

rád, ať už to bude jakkoliv, aby až mě naši hasiči na vesnici odvezou na místo posledního odpočinku a pak se v hospodě přiopíjí (jak už to tak bývá), řekli: „Byl to dobrý chlap“.

Text: Zdeněk Kašpárek

Foto: www.ochrance.cz

Na doktora

Motejla lze

navázat těžko,

neboť byl

svéráznou osobností.

Veřejný ochránce práv OMBUDSMAN

Chrání osoby před jednáním úřadů a dalších institucí, pokud je toto jednání v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy nebo pokud jsou úřady nečinné.

Provádí také preventivní systematické návštěvy míst, kde mohou být lidé omezováni na svobodě, a usiluje o respektování jejich základních práv. Ochránce rovněž přispívá k prosazování práva na rovné zacházení a k ochraně před diskriminací.

Veřejný ochránce práv je monokratickým (tzn. jedné osoby), nezávislým a nestranným státním orgánem, který stojí mimo veřejnou správu a není tedy úřadem. Zákonem je naopak povolán k tomu, aby činnost veřejné správy kontroloval a dohlížel na ni.

Ochránce je z kandidátů navržených prezidentem a Senátem volen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR na období šesti let. Zvolen může být pouze na dvě bezprostředně po sobě jdoucí funkční období. Ze své činnosti se ochránce zodpovídá Poslanecké sněmovně PČR.

Ochránce má jednoho zástupce voleného Poslaneckou sněmovnou PČR stejným způsobem a za stejných podmínek, jako je tomu u ochránce.

Zástupce zastupuje ochránce v době jeho nepřítomnosti a zákon ochránci umožňuje pověřit ho výkonem části své působnosti. Aktuálně jde např. o oblast pozemkového práva a restitucí, staveb a regionálního rozvoje, životního prostředí, zdravotnictví, ochrany dětí, mládeže a rodiny, oblast zaměstnanosti, samosprávy, školství či ochrany osobních údajů a poskytování informací.

Veškerá šetření vede ochránce, případně jeho zástupce, osobně a je to výhradně ochránce, resp. jeho zástupce, kdo vydává stanoviska či zprávy o výsledcích šetření.

Sídlem ochránce je Brno.

Zdroj: www.ochrance.cz.

Redakčně upraveno.

Rakouské trochu jiné „chráněné pracovní dílny“¹

Na následujících stránkách bych chtěla představit rakouské tak trochu jiné chráněné pracovní dílny, které mají některé rysy společné s našimi chráněnými pracovními dílnami a v některých se zase liší. Některé rakouské zkušenosti mohou být ale zajímavé a inspirující i pro nás v našich (chudších) podmínkách.

V Rakousku se chráněným pracovním dílnám říká integrující závody – Integrative Betriebe. Integrující závody jsou zařízení určená k zaměstnávání zákonem chráněných zdravotně postižených (v Rakousku jsou poměrně přísné podmínky k uznání takovou osobou, ale i ČR k tomu v rámci plánovaných změn pracovního práva směřuje). Jedná se pouze o ty zdravotně postižené, kteří z důvodu druhu a míry zdravotního postižení ještě nemohou pracovat, nebo již nemohou pracovat na otevřeném trhu práce.

Integrující závod musí chráněným zdravotně postiženým umožnit rozvinout, zvýšit nebo znovu nabýt své schopnosti s cílem znovuzařazení na otevřeném trhu práce.

Integrující závody jsou financovány z prostředků vyrovnávacího fondu, kam přispívají ti zaměstnavatelé, kteří nezaměstnávají zákonem předepsaný podíl zdravotně postižených.

Finanční podporu získá integrující závod pouze tehdy, pokud splní přísné podmínky, mezi něž mimo jiné patří povinnost zajistit možnost pracovního výcviku, či zajistit medicínskou, sociální, léčebně pedagogickou a psychologickou péči prostřednictvím doprovodných služeb. Osobně spatřuji velké plus v tom, že je zdravotně postiženým poskytována komplexní péče v řadě oblastí, které jsou vzájemně provázány, a je konkrétně cílená tak, aby se celkově zlepšily schopnosti a zdravotní stav zdravotně postiženého.

Je nutné poznamenat, že takovýto integrující závodů je v Rakousku málo (celkem osm). Jedná se o vysoce profesionálně vybavené instituce, které jsou určeny víceméně jen pro osoby se středně těžkým zdravotním postižením.

Integrující závody se skládají celkem ze třech modulů. Prvním modulem je

zaměstnání. V tomto modulu jsou dána k dispozici pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením. Podporou jsou vyrovnávány ty nevýhody, které vznikají při zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jinak je na integrujících závodech, aby se na trhu prosadily se svými výrobky a službami.² Integrující závody mají zároveň předpisem stanoveno, jaká musí být přidaná hodnota jejich práce, jinak by nedostaly podporu od státu (to je myslím celkem zajímavá věc, kterou bychom se mohli inspirovat, protože jinak je státní podpora čerpána „podvodníky“ a ve finále jsou bity ty poctivé chráněné dílny, které v takovéto nekalé konkurenci nemohou obstát, nehledě na to, že pak stát nebude celkově mít dostatek peněz a sníží příspěvky).

Dalším modulem je příprava k povolání. V tomto modulu získávají osoby se zdravotním postižením kvalifikaci s cílem zprostředkovat jim zaměstnání na otevřeném trhu práce.

Posledním modulem je modul služeb, kde jsou nabízeny zdravotně postiženým služby související s pracovním začleněním osob se zdravotním postižením.

Integrující závody musí existovat v podobě společnosti s ručením omezeným a musí podle směrnice pro integrující závody (Richtlinien Integrative Betriebe) zaměstnávat minimálně 60% osob se zdravotním postižením.³

Jak jsem již uvedla výše, v Rakousku existuje v současné době celkem 8 integrujících závodů.⁴ Ani přijímání do takového integrujícího závodu neprobíhá klasickou cestou, ale rozhoduje o něm vedení integrujícího závodu a poradní sbor, který se skládá ze zástupce služeb trhu práce (Arbeitsmarktservice), spolkového úřadu pro sociální věci a věci zdravotně postižených (Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen) a zástupce země (Land).

Žádost o přijetí se podává u zemské pobočky spolkového sociálního úřadu. Na přijetí není právní nárok.⁵ V integrujícím závodě mohou pracovat jen osoby se zdravotním postižením, které z důvodu druhu a míry svého postižení nemohou být nebo ještě nemohou být činné na otevřeném trhu práce. Jsou ale schopné rehabilitace a jejich ekonomicky využitelná část výkonnosti po odpovídajícím pracovním výcviku, po odpovídajícím vzdělání činí zhruba 50% produktivity běžné pracovní síly ve stejném zaměstnání. Musí být prokázána jejich schopnost kooperovat a komunikovat a musí být relativně nezávislí na péči. Z výše uvedeného je patrné, že integrující závody jsou určeny pro osoby se středně těžkým zdravotním postižením, u kterých se předpokládá v důsledku rehabilitace znovunabytí schopností a u kterých není tak vysoká závislost na péči.

Dále vyplývá, že smyslem integrujících závodů je zaměstnávat pouze ty, kteří by se pro své zdravotní postižení neuplatnili na otevřeném trhu práce, ale ještě mají zachovaný určitý pracovní potenciál. Dále jsou integrující závody určeny pro ty, kteří potřebují nějakou formu profesní přípravy, aby se po získání kvalifikace mohli vrátit na otevřený trh práce.

Integrující závody tedy plní mnoho funkcí a jsou to vysoce specializovaná pracoviště s komplexní péčí, kterých je s ohledem na jejich specializovanost málo. Lze jistě namítnout, že je tak úplně nelze srovnávat s českými chráněnými pracovními dílnami, mají trochu jinou funkci než u nás – takovou „přechodnou“ – zlepšit schopnosti zdravotně postiženého a pak ho vrátit zpátky na otevřený trh práce, kam patří. Pro naše poměry může být inspirující, že k začlenění zdravotně postiženého zpět na otevřený trh práce je nutné, aby specialisté z řad odborníků na medicínskou, pracovní, sociální a pedagogickou rehabilitaci pracovali společně a koordinovaně, protože tak se mnohem snáze dosáhne kýženého cíle – návratu do běžného pracovního života.

JUDr. Jana Humečková

¹ Článek vychází z disertační práce autorky na PRFUK – Zaměstnávání osob se zdravotním postižením a zákaz jejich diskriminace. ² Integrative Betriebe, Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumenschutz [citováno 21. 4. 2009], dostupné z <http://www.bmsk.gv.at/cms/site/dokument.html?channel=CH0108&doc=CMS1218636400243>. ³ tamtéž. ⁴ tamtéž. ⁵ Integrative Betriebe, Portal der Arbeiterkammern, [citováno 21. 4. 2008], dostupné z <http://www.arbeiterkammer.at/online/integrative-betriebe-22942.html>.

RESOURCE[®]

2.0+fibre

Nutričně kompletní výživa určená
k popíjení s vysokým obsahem
energie, bílkovin a s vlákninou.

✓ Více energie pro kvalitní život

Resource 2,0 fibre je plnohodnotná výživa určená k popíjení.
Obsahuje více energie než běžně používané výrobky (400 kcal/200 ml).

✓ Více bílkovin pro boj s nemocí¹

Resource 2,0 fibre obsahuje vysoký obsah bílkovin, které pomáhají efektivně
bojovat s nemocí (18 g/200 ml).

✓ Vláknina pro podporu zažívacího traktu

Resource 2,0 fibre obsahuje plně rozpustnou vlákninu², která slouží jako potrava pro
přirozenou střevní mikroflóru, čímž napomáhá trávení a správné činnosti zažívacího traktu.

Kdy užívat:

- Při omezeném příjmu potravy v důsledku nemoci
- Při zvýšené potřebě přísunu energie a bílkovin
- Při nechutenství, žvýkacích a polykacích potížích
- Při zácpě či průjmu

1. M. Louay Omran, MD, John E. Morley, MB, BCh, Assessment of Protein Energy Malnutrition in Older Persons, Part II: Laboratory Evaluation From the Geriatric Research, Education, and Clinical Center, St. Louis VAMC, St. Louis, Missouri, USA.
2. Clinical Nutrition Supplements (2004) 1, 33 – 38, Fibre effects on instestinal functions (diarrhoea, constipation and irritable bowel syndrome).

Asociácia
poskytovateľov sociálnych služieb

Sociálne služby v Trenčianskom sa

Trenčiansky samosprávny kraj sa radí rozlohou k najmenším krajom (4 501,9 km² – 600 tisíc obyvateľov); napriek tomu je dopyt po sociálnych službách vyšší než ponuka.

► Služby krízovej intervencie

V oblasti služieb krízovej intervencie pracujem ako riaditeľka neziskovej organizácie šesť rokov, no neustále sa potýkam s problémami nielen vo finančnej oblasti, ale aj v oblasti vzdelávania a sociálnej práce s klientami.

Zákon č. 448/2008 Z. z. § 12 ods. 1, písm. a) považuje za tzv. služby krízovej intervencie sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú

1. nocľaháreň,
2. útulok,
3. domov na pol ceste,
4. nízkoprahové denné centrum,
5. zariadenie núdzového bývania.

V Trenčianskom kraji sa takmer 600 000 obyvateľmi žijúcimi v deviatich okresoch sú registrované len:

- 3 nocľahárne s kapacitou 60 klientov,
- 8 útulkov s kapacitou 148 klientov,
- 2 domovy na pol ceste s kapacitou 26 klientov,
- 2 nízkoprahové denné centrá s kapacitou 150 klientov,
- 8 zariadení núdzového bývania s kapacitou 149 klientov.

Táto oblasť sociálnych služieb je síce veľmi potrebná, ale zároveň aj občanmi zatracovaná. Ešte stále sú v našej spoločnosti ľudia bez prístrešia, tzv. bezdomovci, a ľudia v núdzi vnímaní ako lajdáci a opilci, osamelé matky s deťmi sú označované ako ženy ľahkých mravov, prípadne nezodpovedné mamy, a do služieb „takým“ sa neoplatí investovať.

Po šiestich rokoch práce s týmito skupinami klientov si myslím, že je potrebné „investovať“ práve do tejto skupiny. Prečo?

Mnohí naši klienti v útulku sú v produktívnom veku a správne ponaná

Účastníci konferencie Zámery novely zákona o sociálnych službách 22. 11. 2010

pomocná ruka väčšinu z nich dokáže zmobilizovať, naštartovať. Paradoxom súčasného zákona o sociálnych službách je to, že nám neukladá povinnosť plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby („individuálny rozvojový plán“), neukladá povinnosť pracovnej terapie a sociálnej rehabilitácie.

Ľudia, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti, potrebujú pomocnú ruku vo forme nácviku, príp. obnovy sociálnych a komunikačných zručností, obnovy pracovných návykov a napokon vypracovanie individuálneho rozvojového plánu, čo by im pomohlo pri návrate späť. IRP v kontexte sociálnej práce s ľuďmi v kríze vnímam ako ich pomôcku, barličku, o ktorú sa môžu oprieť, ktorá im bude pripomínať kým chcú byť a kam sa chcú dostať.

► Komunikácia a spolupráca

Nielen ako koordinátor APSS v SR za Trenčiansky samosprávny kraj, či ako riaditeľka neziskovej organizácie sa vo

svojej práci stretávam s bezradnosťou ľudí odkázaných na poskytnutie sociálnej služby. Často sa bezradne pýtajú kam ísť, čo robiť, ako postupovať... Práve tu je priestor pre spoluprácu všetkých subjektov zaoberajúcich sa pomocou ľuďom, poskytovaním sociálnych služieb. V súčasnosti je komunikácia a spolupráca medzi obcami a poskytovateľmi sociálnych služieb rovnako nedostatočná ako medzi poskytovateľmi sociálnych služieb navzájom a napokon aj medzi poskytovateľmi sociálnych služieb a štátnymi inštitúciami (Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, Sociálnou poisťovňou).

V príprave je tzv. veľká novela zákona č. 448/2008 Z. z., o sociálnych službách, ktorá by mala riešiť množstvo nedostatkov súvisiacich nielen s financovaním sociálnych služieb, no napriek tomu sa poskytovatelia sociálnych služieb musia denne pasovať s nedostatkom financií, nedostatkom informácií, nemajú jednotnú platformu, chýba zjednocujúci prvok, poskytovatelia sociálnych služieb sa musia venovať vzdelávaniu zamestnancov, zavádzaniu štandardov kvality sociálnych služieb, vypracovaniu individuálnych rozvojových plánov.

Práve z tohto dôvodu som ako krajský koordinátor Asociácie poskytovate-

mosprávnom kraji

Detská besiedka v zariadení núdzového bývania Jazmín n.o.

Ilov sociálnych služieb v SR pod záštitou primátora mesta Handlová usporiadala v závere roka 2010 stretnutie poskytovateľov sociálnych služieb s témou Novela zákona o sociálnych službách a vzdelávanie poskytovateľov sociálnych služieb.

Stretnutia sa zúčastnilo 35 zástupcov jednotlivých poskytovateľov sociálnych služieb bez ohľadu na to, kto je zriaďovateľom (obec, samosprávny kraj, nezisková organizácia). Pozvanie prijala riaditeľka odboru sociálnych služieb MPSVaR Mgr. Brichtová, ktorá nás informovala o príprave novely zákona a o tom, čo z toho pre nás ako poskytovateľov sociálnych služieb plyní. Pozvanie ďalej prijal aj predseda sociálnej komisie Trenčianskeho samosprávneho kraja, poslanci TSK a vedúca oddelenia sociálnej pomoci TSK.

Na stretnutí rezovala hlavne otázka financovania sociálnych služieb, ale aj otázky súvisiace so zavádzaním štandardov kvality sociálnych služieb, s vypracúvaním individuálnych rozvojových plánov a pod.

Mojim cieľom je koordinácia spolupráce medzi poskytovateľmi soc. služieb bez ohľadu na zriaďovateľa a formu poskytovania sociálnej služby v Trenčianskom samosprávnom kraji. Pripravujem ďalšie

stretnutie poskytovateľov sociálnych služieb zamerané na štandardy kvality poskytovania sociálnych služieb.

V spolupráci s mestom Prievidza a TATRA AKADÉMIOU pripravujeme Deň sociálnych služieb, ktorý bude zameraný na zlepšenie komunikácie medzi obcami a poskytovateľmi sociálnych služieb a zároveň bude venovaný povinnostiam obcí a miest plynúcich zo zákona 448/2008, o sociálnych službách, pričom v zmysle § 80 spomínaného zákona patrí do pôsobnosti obce:

- sociálne poradenstvo v obci,
- spolupráca poskytovateľov sociálnych služieb v regióne,
- transparentnosť poskytovania sociálnych služieb,
- informovanosť občanov o sociálnych službách v obci,
- komunitný plán obce.

V regióne sa snažím vytvárať pracovné skupiny za účelom vzájomnej informovanosti, výmeny skúseností, čo v konečnom dôsledku kladne pocíti bežný občan odkázaný na sociálnu službu.

Mgr. Viera Mrázová

Koordinátorka APSS v SR
riaditeľka Jazmín, n. o., Handlová

Firmy pomohli gastrolístkami

Bratislava – Depaul Slovensko, neziskovú organizáciu, podporili v novembri a decembri minulého roka viaceré firmy a ich zamestnanci netradičnou formou – darovaním stravovacích poukážok vo výške až 3043,10 eur.

Do zbierky gastrolístkov sa zapojili najmä zamestnanci firiem zo skupiny Engage. Veľmi aktívne sa zapojili zamestnanci Accenture, ktorí darovali lístky v celkovej hodnote 860,70 eur. Do zbierky prispeli aj zamestnanci IBM International Services Center, Alan & Overy, Hewlett Packard a Soitron. Firma Edenred Slovakia darovala poukážky v hodnote 1 600 eur a zorganizovala 10. decembra aj dobrovoľnícky deň v Nocľahárni sv. Vincenta. Individuálne prispel aj Páter Frank Vandegehuchte z kongregácie Misionári Najsvätejšieho Srdca Ježišovho.

„Víziou Accenture je stať sa firmou, ktorá pomáha meniť svet k lepšiemu. Robíme to nielen v rámci nášho hlavného poslania – tým, že radíme veľkým a významným firmám, ako môžu robiť veci lepšie a ako môžu najlepšie uspokojiť svojich zákazníkov – ale aj tým, že popri tom s dobrým pocitom venujeme časť svojich peňazí alebo know-how pre tých, ktorí to potrebujú najviac. Aj preto sme radi, ak naša symbolická zbierka stravných lístkov pomohla spraviť krajšie vianočné sviatky pre ľudí, ktorým sa zatiaľ z rôznych dôvodov nepodarilo zariadiť si život podľa predstáv,“ zhodnotil zbierku stravných lístkov Marek Gešo, marketingový riaditeľ, Accenture.

Alojz Vlčko, fundraiser
Depaul, n. o., Slovensko

Interpersonální a intraperso

PhDr. Kateřina Stibalová

Každé setkávání s lidmi a komunikace s nimi s sebou nese výměnu názorů, postojů a stanovisek, dokonce i nálad. Individualita každého z nás naznačuje, že se naše názory, postoje a představy mohou značně lišit. Ve chvíli, kdy se střetnou dvě představy, zájmy či dva postoje, vzniká konflikt. Jeho intenzita i délka trvání mohou být velmi různé. K samotnému řešení konfliktu může, ale také nemusí dojít.

» Konflikty tvoří

hybnou sílu, která
mění naše představy,
názory a postoje.

Jestliže bychom si
představili tým bez

konfliktů, nebyl by
týmem. **Dívat**

se na konflikt jako

na něco, co mě může

obohatit, posunout

někam dál,

to je **důležitý**

moment v pracovním

procesu.

Nová sociální pracovnice nastoupila do relativně dobře fungujícího týmu. Chtěla se aktivně zapojit do společné práce, angažovala se, snažila se pomáhat, kde to šlo. Dle jejích slov jí ale starší, zkušenější kolegyně házela klacky pod nohy. Nepomohla, neporadila, nechala ji ve všem „vykoupat“. Vztah dvou kolegyní došel tak daleko, že mladší z nich vyhledala pomoc psychologa. Bála se chodit do práce, trpěla nespavostí a nechutenstvím. Jakýkoliv kontakt s její kolegyní byl pro ni obtížný. Společná kancelář v ní vyvolávala panické záchvaty úzkosti. Měla pocit, že její kolegyně ji nesnáší, snaží se ji vyštít z práce. Vadilo jí, že schválně bouchá dveřmi a klapě podpatky. Zároveň cítila, že její starší kolegyně nepracuje tak, jak by měla, ulehčuje si práci a snaží se z mnoha situací vytěžit co nejvíce. Každá z obou pracovnic měla jiné rodinné zázemí.

» Interpersonální a intrapersonální konflikty

K jakým konfliktům na pracovišti vlastně došlo? Na první pohled je zřejmý interpersonální konflikt mezi oběma pracovnicemi. Jakého druhu takový konflikt mohl být? Pravděpodobně se jednalo jak o konflikt představ, tak postojů a zájmů. Konflikt představ vyplývá z našich názorů na určitou situaci či řešení problémů. Takovým konfliktem představ by v našem případě byl spor o to, jakým způsobem řešit konkrétní problém, s kterým přichází třeba uživatel sociálních služeb. Konflikt postojů by se objevoval v rozporném způsobu v přístupu k uživateli. Konflikt zájmů vyplývá z nastavení cílů obou pracovnic. Co je pro kterou důležitější? V očích mladší z nich bychom za nejpod-

statnější ze všech zmíněných mohli považovat právě tento konflikt zájmů.

Zmíněn byl konflikt interpersonální, asi velmi obtížně odhadneme jeho sílu. Klasický konflikt potřebuje dvě strany proti sobě stojící. Přesto v tomto případě problém možná pociťuje pouze mladší kolegyně. Starší z nich může vyhýbání se kontaktu považovat třeba za neshodu v životních postojích, či dokonce může předpokládat, že se mladší kolegyně obtížně přizpůsobuje novým podmínkám. Nepřipisuje proto této situaci takový význam. To je další podstatný znak konfliktu. Jestliže se mé postoje, zájmy a názory neshodují s postoji, zájmy a názory někoho jiného, je potřebné sdělit tento fakt. Jinak může dojít k tomu, že druhá strana správně „nepřečte“ naše sdělení a může mít třeba jen pocit, že jsme uzavření, nerudní, otažiti ze své přirozenosti. Zároveň dochází ke vzniku jiného typu konfliktu – konfliktu intrapersonálního.

Intrapersonální konflikt je konfliktem vnitřním. Dochází k němu snad dokonce častěji než ke konfliktu vnějšmu. (Křivoň, 1988)

V případě naší mladé pracovnice bychom vnitřní konflikt mohli popsat jako boj představ, které se mohou honit v hlavách mnoha pracovníků v sociální sféře: „Zvládnou pomáhat druhým?“ „Pomohla jsem svým postupem, nebo naopak to vedlo ke zhoršení životní situace uživatele?“ „Jsem schopná zvládnout takovou práci?“ „Vypadá takhle dobře odvedená práce?“ „Chovám se ke své kolegyni správně? Nelíbí se mi její přístup ke mně i k uživatelům, ale co když je to pouze můj pohled na celou situaci, a ten může být zkreslený.“ V sociální sféře je nejistota výsledků a jejich prospěšnost obzvláště aktuálním tématem.

» Typy konfliktů

Konflikty intrapersonální i interpersonální mohou mít různou povahu. Obvykle se rozlišují tři typy konfliktů. Prvním z nich je konflikt nazývaný apetence – apetence. Jedná se o boj dvou kladných sil v konfliktu. Volíme, co lepšího by mohlo být. „Bude lepší koupit za obdržené peníze od sponzora nový nábytek do jídelny, nebo do společenské místnosti pro uživatele?“

Druhým typem konfliktu je konflikt dvou záporných sil, averze – averze. Naše příkladová mladá pracovnice by mohla řešit vnitřní konflikt: „Mám o chování své starší spolupracovnice informovat nadřízeného, nebo mám raději dále sná-

nální konflikty a jejich řešení

šet její chování? Jaké negativní následky mohou plynout z obou variant?“

Třetím typem konfliktu je konflikt zároveň v sobě obsahující kladné i záporné komponenty, konflikt apetence – averze. „Budu se ucházet o místo vedoucího v dané organizaci? Víím, že by mě to moc bavilo, zároveň si ale nejsem jistý, jestli danou pozici zvládnu. Navíc jednání s podřízenými s sebou nese mnoho konfliktních situací a já zcela přesně nevím, jak bych je řešil.“

Manipulativní vmetky

Dosud v textu nepadla zmínka o konfliktech, které mohou uvolňovat napětí. Nejedná se o konflikt v pravém slova smyslu, i když na první pohled může jako konflikt vypadat. Užívá se v manipulativních kaskádách některých lidí. Je to uvolnění na úkor někoho jiného. Z pohledu psychologie se jedná o nevhodné chování a je dobré o něm vědět, abychom se mu mohli aktivně bránit. Pro ilustraci použiji přííměr mého kolegy M. Pospíšila, autora mnoha knih o komunikaci a asertivitě. Lidé chodí po světě s dvěma alby známek. V jednom si stěradají všechny pozitivní zážitky, pochvaly a pohlazení od druhých lidí. V druhém albu si nosí všechny negativní prožitky, urážky, zlobu a hněv. Album s negativními známkami je těžké, nechodí se s ním po světě lehce, snažíme se tedy zbavit všech těch ošklivých známek. Známký se ale odhazují obtížně, vrací s k nám spolu s větrem, který kolem nás vane. Jednodušší cesta, jak se zbavit negativních známek, spočívá v tom, že obdarujeme lidi, kteří jsou okolo nás právě těmito negativními známkami. Takové obdarování se provádí pomocí vmetku. Vmetek je obecné, hanlivé tvrzení, které vmeteme druhému člověku do tváře. Vmetky jsou manipulativní metody, jak se zbavit negativních pocitů na úkor druhých. Vmeteme-li do očí někomu jinému něco o tom, jak „dneska teda vypadáš“, či „jak jsi celá tvoje matka“, pak jde o toliko obecné tvrzení, které může urazit jednoho a uvolnit napětí druhého. V případě manipulativních vmetků nelze mluvit o konstruktivním řešení konfliktu. Konflikt potom vzniká jako druhotný produkt. Jakékoliv užití vmetků k uvolnění vlastního napětí je nevhodné. (Pospíšil, 1996)

První krok v řešení konfliktů

Odhlédněme na chvíli od konfliktů, které jsou tvořeny vmetky. Soustředme

se na interpersonální konflikt, který na pracovišti může vzniknout. Jsme opět u naší mladé pracovnice, která má problémy se svojí starší spolupracovnicí. Přesný návod, jak řešit konflikty, nelze nikdy nalézt. Existují ale pravidla, která mohou vést k lepšímu zvládnutí konfliktu.

V první řadě je potřeba daný konflikt identifikovat. Rozlišit, o jaký typ konfliktu se jedná, jak dlouho trvá, mezi kým vzniká, případně kdo z dalších zaměstnanců do konfliktu zasahuje přímo či nepřímó. Kdo se konfliktu účastní? Cílem je zpočátku dozvědět se o průběhu konfliktu co nejvíce. Jak se konflikt vyvíjel, čeho konkrétně chtějí obě strany dosáhnout? Jakým způsobem obě strany jednají? V případě našeho vzorového sporu by mladší pracovnice měla přesně zmonitorovat, jaké chování její kolegyně jí vadí, co konkrétně by potřebovala, aby se změnilo. Bude-li mít představu o tom, co přesně potřebuje, je čas začít konflikt řešit. Otevření samotného problému považují za jednu z neobtížnějších fází řešení konfliktu. Vstupujeme totiž na tenký led. Obtížně dobytá jistota-nejistota, se na chvíli stává skutečnou nejistotou.

Objasňování argumentů

V této fázi se snažíme uchopit problém v konkrétním znění všech zúčastněných. Řešení konfliktů se mnohdy neobejde bez emocí. Přesto je výhodnější emoce na chvíli potlačit, či od nich alespoň odhlédnout. V našem případě by mladší pracovnice měla otevřít svůj problém, který cítí. Měla by popsat, kde konkrétně vidí problém, a navrhnout řešení.

Po dlouhém rozhodování se skutečně pracovnice odhodlala si konflikt se svojí starší kolegyní „vyřikat“. Popsala jí svoje pocity, pokusila se vysvětlit, co jí na chování kolegyně vadí, chtěla znát názory druhé strany a dohodnout se na kompromisu v jednání a chování k sobě navzájem. K jejímu překvapení si starší kolegyně myslela, že problém vyvolává jejich větší věkový rozdíl, nebyla si vědoma problémů, které mladší kolegyně pociťuje, netušila, že její chování může vyvolávat až záchvaty paniky. Objasňovala, že svojí práci má ráda, určitě se snaží si ji ulehčit, ale ne na úkor uživatelů nebo spolupracovníků. Doma má problémy s výchovou staršího syna, který zrovna prochází pubertou a ona sama připouští, že někdy může v komunikaci s druhými tenhle problém kompenzovat.

Hledání řešení

Dostane-li se člověk do vyhroceného sporu, doporučuje se především vyslechnout druhou stranu, hledat skutečné příčiny konfliktu. Troufla bych si tvrdit, že více než polovina konfliktů vzniká z příčin, které jsou v samotném konfliktu pouze naznačeny, nikoliv vysloveny. Odhalíme-li podstatu konfliktu, řešení je potom snazší (Horáková a kol., 2008).

Jaké jsou představy o řešení sporu u druhé strany? Jaké konkrétní kroky jsou potřeba udělat? Dobrá rada pro každého, kdo se dostane do konfliktní situace, zní: poslouchajte to, co říká druhý, vnímejte, proč to říká a co tím chce říci.

Cílem konfliktu by nemělo být dosažení svého. Ideálním řešením pro obě strany je dosažení kompromisu – metoda win-win. Předsvědčení druhé strany o mé pravdě a prosazení mého postupu totiž ve výsledku nemusí znamenat výhru. Budeme-li se pohybovat ve spolupracujícím týmu, pak takové prosazení si svého může vyvolat problémy v další práci. Nebude-li pracovník přesvědčen o tom, že postup je výsledkem týmové práce, pak jeho motivace znatelně klesá. Přesvědčením o své pravdě vlastně popíráme výsledky hawtorských studií – člověk pracuje usilovněji v případě, že se účastní práce, jejíž cíl sám vytýčil. (Štikar a kol., 2003)

V případě konfliktu spolupracovnice se v podstatě jednalo o nedorozumění, které ale vedlo k nepříjemným vnitřním konfliktům. Jestliže by mladší kolegyně svoje pocity nedala najevo, snadno by se mohlo stát, že opustí tým a bude hledat jiné místo. Konflikt zůstává konfliktem, i když není vysloven, do té doby, než je vyřešen. V našem případě se situace postupně stabilizovala, velkým přínosem byl vstřícný přístup obou dvou k řešení problému. Somatické reakce mladší kolegyně postupně vymizely.

Ať už se na konflikty díváme jakkoliv, vždy je třeba připomenout, že konflikty tvoří hybnou sílu, která mění naše představy, názory a postoje. Jestliže bychom si představili tým bez konfliktů, nebyl by týmem. Dívat se na konflikt jako na něco, co mě může obohatit, posunout někam dál, to je důležitý moment v pracovním procesu.

PhDr. Kateřina Stibalová

Jak komunikujeme mezi sebou

Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová CSc., nar. 1945, absolvovala Přírodovědeckou a Filosofickou fakultu UK v Praze. Je iniciátorkou vzniku lékařské etiky jako samostatné lékařské disciplíny a první profesorkou lékařské etiky u nás. Pracuje na Fakultě humanitních studií UK, kde je garantem doktorského studijního programu Aplikovaná etika. Přednáší na vědeckých setkáních doma i v cizině, je autorkou několika stovek odborných statí a řady publikací. Poslední z nich se jmenuje *Fenomén stáří* (2010) a je určena především všem, kteří pečují o staré lidi nebo se zajímají o seniorskou problematiku.

V posledních letech jsou reprezentanti pomáhajících profesí neustále nabádáni k tomu, aby zlepšili úroveň komunikace s těmi, o které se starají. Zkrátka, aby s nimi častěji a srozumitelně mluvili a současně důsledně respektovali zásady profesionality. K takovému jistě vhodnému a aktuálnímu cíli jim mají dopomoci četné specializované kurzy, s kterými se doslova „roztrhl pytel“. Jinak řečeno, nikdy v minulosti nebyl počet takových kurzů tak vysoký, stejně jako nikdy nebyla tak široká nabídka knižních titulů vážících se k uvedenému tématu. Závažnou a neřešenou otázkou je, proč se nepochybně dobře osvojené znalosti a dovednosti v komunikaci výrazným způsobem neprojevují v praxi.

V souvislosti s „nekomunikujícími“ pečujícími jsem zaznamenala v nabídkách profesního vzdělávání i v odborném písemnictví značný deficit týkající se komunikace „mezi námi“. Pokud se tedy organizátoři specializačních kurzů nebo autoři příslušných monografií věnují problematice ošetrovatelských týmů a komunikaci, pak vždy s ohledem na pacienty či klienty. Jinými slovy řečeno, co všechno je ještě možné udělat v oblasti týmové práce a středního managementu pro to, aby se úroveň komunikace směrem od nás k našim pacientům či klientům zlepšila. Pravdou je, že je připomínána i důležitá oblast vlastní psychohygieny, převážně redukováná na znalosti prevence, principů a „léčby“ syndromu vyhoření. A tak jsem se jednoho dne rozhodla využít příležitosti, kdy jsem byla pozvána do vzdělávacích kurzů jako lektorka, a provedla jsem dotazní-

kové šetření na téma, jak komunikujeme mezi sebou a jak se svými nadřízenými.

Speciálně vytvořený dotazník, sloužící pouze uvedenému účelu, jsem administrovala dvěma skupinám frekventantů kurzů, kde jsem přednášela o historii geriatrie i současných problémech péče o seniory. Předpokládala jsem, že takové téma „přiláká“ především ty, kteří se angažují v péči o seniory. To se posléze potvrdilo, neboť všichni pracovali v domovech pro seniory, a proto jsem vyplněné dotazníky sloučila do jednoho souboru a hodnotila je jako celek.

Dotazník obsahoval osm základních otázek s nabídnutými odpověďmi, mezi kterými si mohl respondent vybrat vždy tu, se kterou se identifikoval. U dvou otázek byla ještě možnost zvolit „jiný“ a ve výčtu nabízených odpovědí nenabídnutý názor. Poslední, tedy devátá otázka, byla zcela volná, to znamená, že byl vytvořen prostor pro vlastní názor každého respondenta. Součástí dotazníku, který byl samozřejmě anonymní, byly i otázky, které umožnily charakterizovat soubory respondentů.

Dotazníky vyplnilo celkem 100 osob, nikdo neodmítl participovat na anketě a většina se zajímala, kdy a kde budou výsledky zveřejněny, což je ostatně právě ten důvod, proč zde prezentuji její výsledky. Ze sta respondentů bylo 96 žen a 4 muži, a to průměrného věku 48,38, resp. 33,66 let. Vzhledem k tomu, že každý průměr je zavádějící, je třeba ještě uvést, že věk respondentů kolísal, a to od 23 do 62 let, když 12 respondentů svůj věk neuvedlo. Co se týče vzdělání, pak v absolutních číslech (a vzhledem k celkovému počtu 100 osob i v procentuálním vyjádření) měla jedna re-

spondentka vzdělání základní, dalších 38 středoškolské, 37 středoškolské doplněné tematickým kurzem. Vysokoškolských bylo 19 a 3 na otázku neodpověděli. Průměrná délka praxe v oboru činila 16,5 let (s rozptylem od 1–35 roků), mimo obor pak 14,3 (s rozptylem 2–47 roků). Zajímavé jsou údaje o profesním zaměření. Z celkového počtu 100 osob bylo 52 zdravotníků, 24 sociálních pracovníků, obě pozice zastávali 3 respondenti. Tři uvedli, že pracují jako pedagogové, jeden jako právník a 17 se nevyjádřilo. Profesionální zařazení bylo pestré: 43 všeobecných sester pracujících bez dohledu, 2 pracující s dohledem, 20 sociálních pracovníků, 8 ošetrovatelek v přímé péči, 1 zdravotní asistent. Ve skromných počtech byly pak zastoupeny i další pracovní pozice, když za zmínku stojí nejen 4 ergoterapeutky, ale po jednom i speciální pedagog, provozní, koordinátorka sociální péče, jeden ředitel domova pro seniory a jeden dobrovolník atd. Někteří své pracovní pozice neuvedli. A co si tito lidé myslí o komunikaci mezi sebou a s nadřízenými?

Otázka č. 1: Je komunikace s bezprostředními spolupracovníky: výborná, dobrá, někdy problematická, trvale problematická, nebo zoufale špatná?

Překvapivě nejčastější odpovědí bylo, že je „dobrá“ (47) nebo „někdy problematická“ (41). Jako „trvale problematickou“ ji hodnotí 3, naopak jako „výbornou“ ji hodnotí 9 dotázaných. Mírně tedy převažují odpovědi kladné, ale za pozornost stojí i ty problematické. Potěšitelný je i fakt, že nikdo nezvolil odpověď, že je komunikace „zoufale špatná“.

Otázka č. 2: Jaká je komunikace s nadřízenými? (Nabídka odpovědi byla shodná s předešlou otázkou.)

Nejvíce respondentů opět zvolilo odpověď, že je „dobrá“ (43), dále „někdy problematická“ (35) a jen 6 ji označilo za „trvale problematickou“. Potěší ovšem 11 odpovědí, že je „výborná“. Protože jen 4 neodpověděli, i zde je možné konstatovat, že je mírná převaha pozitivního hodnocení.

Otázka č. 3: S kterými spolupracovníky máte dobrou úroveň komunikace?

Drtivá většina, tedy 91 dotázaných, odpověděla, že „na vzdělání nezáleží, na osobnosti ano“. Protože 8 z nich zvolilo více než jednu z nabízených odpovědí,

a se svými nadřízenými? (I. část)

je třeba doplnit, že 8 zaškrtnulo odpověď „spíše s těmi na stejné úrovni“, 4 „s těmi stejně vzdělanými“, 4 „s těmi s jiným vzděláním“ a 1 „spíše s těmi nadřízenými“. Jen pan ředitel zvolil jinou odpověď, když dopsal „se všemi“.

Otázka č. 4: S kterými spolupracovníky máte občas nebo trvale problematickou komunikaci?

Celkem 77 dotazovaných překvapivě odpovědělo „na vzdělání nezáleží, na osobnosti ano“, což je paradoxní vzhledem k tomu, že se stejnou skupinou má drtivá většina respondentů právě dobrou komunikaci. Dalších 9 přiznává problémy s nadřízenými, ale zdůrazňují, že při jednání s nimi vyčkávají na „vhodnou chvíli“. Objevily se samozřejmě i další odpovědi: 6x „spíše s těmi na stejné úrovni“, 6x „spíše s těmi podřízenými“, 4x „s těmi stejně vzdělanými“ a 2x „s těmi s jiným vzděláním“. Z prostého součtu odpovědí je zřejmé, že 31 volilo více než jednu odpověď.

Otázka č. 5: Školících akcí o komunikaci je dostatek, stejně jako odborné literatury. V čem je podle vás zakopaný pes? A proč spolu nekomunikujeme na kvalitní úrovni?

43 respondentů zvolilo odpověď „máme málo času na komunikaci mezi sebou“ a dalších 39 „lidé jsou podráždění, bojí se o práci“. To je jistě alarmující skutečnost. Dalších 23 se vyjádřilo, že „školení jsou málo zaměřená na praxi“, 22 si myslí, že „v kurzech se stále opakují známé věci“ a 21 si myslí, že komunikace vážně proto, že „komunikace mezi členy pečovatelských týmů nemá pravidla“. Jen 3 dotázaní se domnívají, že komunikace „mezi sebou“ není důležitá.

Otázka č. 6: Jak komunikujete s nadřízenými?

Odpovědi byly pestré a překrývaly se. Přesto je zajímavé, že 36 dotázaných „řekne vždy, co si myslí, bez ohledu na následky“, ale 32 s nimi mluví „jen když musí“. Dalších 8 se komunikaci s nadřízenými vyhýbá, protože se bojí o práci, o kterou se jen jedna respondentka nebojí, ač taková odpověď nebyla v nabídce a byla iniciativně připsána. Pouze 9 osob nemá problémy komunikovat s nadřízenými, i když díky „vhodné diplomacii“.

Otázka č. 7: Chcete setrvat na svém pracovišti?

73 odpovědělo „ano“, dalších 24 „podle okolností“, 3 další „nevím“ a 5 chce pra-

coviště opustit. V dotazníku identifikovatelný ředitel dopsal „mám práci rád“.

Otázka č. 8: Chcete-li odejít, co vám v tom brání?

I když 35 respondentů ponechalo otázku bez odpovědi, protože na pracovišti chtějí setrvat, rozhodně se k ní vyjádřili nejen ti, kteří jsou rozhodnutí odejít nebo odchod zvažují. Jen tak si lze vysvětlit, že 40x byla zvolena odpověď „přes všechny potíže mám rád/a svou práci“. Ovšem 10 přiznalo, že „není vhodnější místo“, 6 „je to všude stejné“, 5 „alespoň to mám blízko do práce a 3 „jsem váhavý typ“.

I když byl vzorek respondentů malý a nelze generalizovat, přesto anketa leccos napověděla. Především to, že reprezentanti pomáhajících profesí mají svou práci rádi a komunikace mezi nimi není zdaleka tak „katastrofální“, jak by se dalo soudit ze všeobecných „řečí“ na téma „ach ty vztahy“. Rozhodně je však třeba mnohé zlepšit a jak by to provedli oslovení respondenti, bude předmětem návazného sdělení.

Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, CSc.

Fakulta humanitních studií UK, Praha

Foto: Petr Šolar (archiv nakladatelství Galén)

INZERCE

 centrum sociálních
zdravotních služeb
PODEBRADY o.p.s.

vyhlašuje pro klienty terénních sociálních služeb,
kluby důchodců, domovy důchodců a pro seniory jednotlivce

XII. ročník soutěže Šikovné ruce našich seniorů – pro radost a potěšení

Všechny práce budou prezentovány na samostatné výstavě
v Lysé nad Labem v rámci výstavy Senior - Handicap: aktivní život 2011,
která se uskuteční ve dnech 16.–19. 6. 2011
společně s Lázeňským veletrhem
a poprvé s výstavou růží – Růžová zahrada.

Nejlepší práce budou vyhodnoceny a oceněny dne 17. 6. 2011 v rámci
slavnostního kulturního programu v prostorách výstaviště.

Soutěží se v těchto činnostech:

**Ruční práce, které jste vytvořili tuto zimu z různých druhů materiálů
i různými technikami**

Můžete předat společně s přihláškou do 10. května 2011.

Literární práce na téma: Den, na který nikdy nezapomenou.

Proza – max. dvě literární práce o max. třech stranách textu
(povídka, fejeton, vyprávění...).

Poezie – max. tři básně

Posílejte společně s přihláškou do 30. dubna 2011.

Počítačové prezentace na téma: Humor je kořením života.

V programu MS PowerPoint nebo podobném (OpenOffice Impress)
v rozsahu 5 až 15 snímků na jednu prezentaci.

Předejte společně s přihláškou do 30. dubna 2011.

Fotografická soutěž na téma: Co je mému srdci nejbližší.

Zúčastnit se může každý senior max. šesti jednotlivými snímky či
dvěma fotografickými cykly o nejvíce pěti snímcích.

Fotografie zašlete společně s přihláškou do 30. dubna 2011.

Propozice s přihláškou získáte na internetových stránkách www.centrum-podebrady.info

Přejeme vám mnoho zajímavých nápadů a těšíme se na vás a na vaše práce. Za organizátory Věra Součková.
Kontaktní adresa: Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s., Lipanská 721/ III, 290 01 Poděbrady,
tel. 325 626 352, 775 760 777, e-mail: souckova@centrum-podebrady.info.

Možnosti v poskytování služby

Při čerpání sociální služby sociální rehabilitace je vhodné klást důraz na individuální a komplexní přístup s cílem vybudovat bezpečný vztah mezi klientem a pracovníkem.

Spolupráci s klienty je možné zaměřit především na znovuzískání sociálních kompetencí, posílení či vytvoření nových sociálních vazeb, zlepšení vztahů v rodině, stabilizaci psychického a zdravotního stavu. V případě potřeby se tak klienti mají na koho obrátit, navynou si říkat o pomoc, naučí se více vnímat své emoce a pracovat s nimi, či se vyrovnávat s realitou. Klient služby sociální rehabilitace může mít možnost využít jednak poradenských konzultací se sociálním pracovníkem a individuálních konzultací s psychologem, docházet na skupinová setkání, účastnit se několikadenních pobytů s ostatními klienty, využít rad dlouhodobého poradenství či docházet do tvořivé dílny a denního centra.

V rámci individuálních konzultací se sociálním pracovníkem může klient čerpat širokou škálu aktivit, která by se měla do velké míry odvíjet od jeho potřeb. V rámci metody podporovaného zaměstnávání lze využít základní pracovníprávní poradenství, pomoc se sepsáním životopisu a motivačního dopisu, přípravu na přijímací pohovor, trénink schopností rozeznat vhodnost inzerovaného pracovního místa, nácvik telefonního rozhovoru se zaměstnavatelem a podporu také po získání zaměstnání. Velice

vhodná je také spolupráce s úřadem práce, který může doporučit službu sociální rehabilitace uchazečům o zaměstnání, společně s ním lze zprostředkovat zaměstnání klientům, spolupracovat na cíleném využití nabídky rekvalifikačních kurzů. Klienti často nemají po absolvování rekvalifikačního kurzu ovládnání PC na úřadu práce možnost tyto dovednosti trénovat, z důvodu tíživé sociální situace nevlastní osobní počítač. Získané vědomosti tak nemají kde zdokonalovat. V organizaci poskytující službu sociální rehabilitace mohou využívat nácvikové PC a tuto počítačovou gramotnost trénovat pod individuálním vedením. Dalším častým přáním klientů služby může být doprovod na úřady. Klienti často nevědí, kde si mají zažádat o některé dávky, nesledují změny v legislativě a s tím spojené změny v nároku na dávku či na její výši. I přesto, že stále přibývá klientů, kteří si komunikaci se státními úřady či lékaři chválí, bohužel se lze stále běžně setkat s negativní zpětnou vazbou. Klienti často vyžadují doprovod pouze z důvodu psychické podpory. Domnívají se, že když je bude doprovázet někdo zainteresovaný, schůzka proběhne bez komplikací, jednání bude vstřícnější.

Další možnou aktivitou je také trénink pracovních dovedností klientů v rámci nácvikových pracovních míst. Lze spolupracovat s komerčními firmami, jejichž předmětem spolupráce může být např. kompletace papírových výrobků. Tato činnost by pak zajišťovala pro mnoho

klientů finanční přivýdělek k příznaké invaliditě, pro některé zase možnost smysluplného trávení volného času a pravidelný kontakt s ostatními klienty.

Do nabídky činností lze zahrnout také pravidelná skupinová setkání pod vedením psychologa a sociálního pracovníka. Klient zde má možnost být členem zájmové skupiny, najít si v ní své místo a např. nacvičit si etické chování, mít pocit, že někam patří, sdílet své emoce s emocemi druhých, naučit se naslouchat či se zdravě prosazovat. Lidé s handicapem mají méně možností k seznámení než „zdraví“ jedinci. Skupinová setkání můžeme mimo jiné vnímat také jako místo pro počátek partnerského vztahu. Jedná se o tematicky zaměřená setkání, jejichž povaha by měla vycházet z přání členů skupiny či návrhů pracovníků. Klienti obvykle nemají problém s respektováním skupinových pravidel, která zajišťují bezpečné prostředí. Osvědčené jsou oblasti jako neverbální komunikace, mezilidské vztahy či práce s vlastními emocemi. Je vítané, pokud skupina není uzavřená a lze tak do ní libovolně vstupovat či odcházet v souvislosti s plněním individuálního plánu klienta. Skupinová setkání se obvykle u klientů těší velké oblibě.

Pro klienty je vhodnou aktivitou i vícedenní pobytový program. Při respektování různosti handicapů a s tím spojené náročnosti v komunikaci a ohleduplnosti každého klienta nezáleží, zdali se pobytů zúčastní klienti s mentálním, tělesným, smyslovým i duševním onemocněním (za podmínky kvalitní remise), či klienti sociálně znevýhodnění. Klienti často nemají žádnou zkušenost z dovolené nebo vůbec se spaním mimo domov. Na takovém pobytu tedy jde i o zprostředkování nových zkušeností a zážitků.

V důsledku společenských změn a narůstající nezaměstnanosti se objevuje nový fenomén – zadluženost a dluhová past. Klienti se tedy na poskytovatele sociálních služeb mohou obracet také s problémem zadluženosti. Svoji finanční situaci často řeší nevhodnou formou pochybných půjček, s nižším finančním rozpočtem neumějí hospodařit. Jednou z možných reakcí na tuto specifickou potřebu může být zrealizování tzv. dlouhového poradenství.

Pro kreativní klienty lze připravit nabídku tvořivých aktivit. Hlavním cílem je naučit se pracovat s novými materiály (keramika, mozaika), netradičními

sociální rehabilitace

(pokračování z minulého čísla)

i klasickými metodami a technikami (například savová, sypaná batika, šití). V tvořivé dílně se klienti společně setkávají, předávají si své zkušenosti a nápady, relaxují. Zařazení prvků arteterapie je velmi vhodné.

Možností je také realizovat denní aktivity, které by byly určeny klientům se zdravotním postižením. Cílem těchto činností může být zvládnutí péče o vlastní osobu, dosažení vyšší míry soběstačnosti, zlepšení orientace v sociálním prostředí, popřípadě zachování stávajících dovedností a schopností. Práce s klienty zde spočívá v pravidelném denním režimu a při náplni jednotlivých činností vychází ze zcela konkrétních požadavků klientů.

Financování služby sociální rehabilitace je často velmi obtížné. Jednou z variant možností, jak zabezpečit financování služby, je obrátit se na Evropský sociální fond či příslušný krajský úřad.

Nabídka činností by se měla neustále přizpůsobovat aktuálním potřebám kli-

entů tak, aby vyhovovala širokému spektru jejich přání a potřeb. To dokládá také příklad dobré praxe – kazuistika paní Pavlína.

Pavlíně je 29 let, službu sociální rehabilitace využívá již 4 roky. V minulosti byla lékařem špatně diagnostikována, na základě této mylné diagnostiky se ocitla na základní praktické škole. Vlivem své odlišnosti se stala obětí šikany, její rodinné vztahy byly značně narušeny. V době začátků spolupráce Pavlíně chybělo sebevědomí, nebyla motivována ke změně, ke státním úředníkům a lékařům byla značně nedůvěřivá. Po ukončení rekvalifikačního kurzu obsluhy na PC a navázání kvalitního vztahu s personálem sama začala aktivněji spolupracovat. Docházela na skupinová setkání, uvažovala o osamostatnění se od rodiny. Po získání všech možných zdrojů příjmů (prozatím alespoň ve formě dávek státní sociální podpory) jsme společně hledaly samostatné bydlení. Po dvou měsících jsme byly úspěšné a klientka se tak po-

prvé za svůj život musela postarat sama o sebe. Musela se naučit hospodařit s penězi, obstarat si péči o domácnost. Po zvládnutí této zkoušky začala Pavlína přemýšlet o studiu na SŠ – po těžké přípravě na přijímací zkoušky se za půl roku opravdu stala studentkou střední školy. Její rodinné vztahy se díky samostatnému bydlení vylepšily. Klientka navázala intenzivní spolupráci také v rámci individuálních konzultací s psychologem, které jí byly po celou dobu opěrnou berličkou. Pavlína si změnila veškeré odborné lékaře a podstoupila novou diagnostiku. Nyní se připravuje na letní semestr a těší se na jednu ze svých životních zkoušek – maturitu.

Jak vyplývá z výše uvedeného textu, služba Sociální rehabilitace nabízí široké spektrum možností jak s klienty pracovat.

Jana Pitáková, DiS.

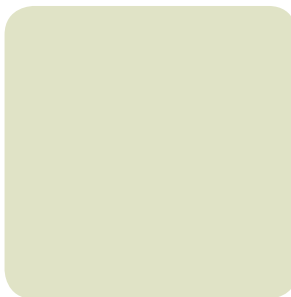
sociální pracovník ve Sdružení „Piafa“ ve Vyškově

INZERCE

Zvedací zařízení Liko

Důstojnost, bezpečnost, kvalita

Liko
A Hill-Rom Company

Výhody výrobků Liko:

- nejširší nabídka stropních a mobilních zvedacích systémů na trhu;
- unikátní vlastnosti také pro rehabilitaci a nácvik chůze;
- vysoce odolné závěsné vaky ve všech velikostech a různých materiálech, speciální závěsy pro koupání, po amputaci, pro nácvik chůze;
- různá řešení pro přesun mezi místnostmi vhodné pro každý byt či zařízení;
- dokonalá kvalita evropské jedničky za překvapivě dostupné ceny.

Zvedáky Liko nabízí společnost Dartin a její partner firma Medicco. Neváhejte nás kontaktovat pro podrobnější informace, nabídku, nebo profesionální radu pro Vaši individuální situaci.

DARTIN

www.dartin.cz
tel.: +420 241 470 361

www.medicco.cz
tel.: +420 604 268 565

MEDICCO

Sociální služby v hospici

V České republice zemře ročně téměř 30 tis. lidí na nádorová onemocnění – pouze 2–3 % jich může využít kvalitní péči v hospicích. První český hospic právě oslavil „teprve“ 15 let od svého otevření; v současné době slouží v naší republice již 14 lůžkových hospiců a řada poskytovatelů se snaží rozvíjet hospicovou péči domácí.

Bylo by zjednodušující říci jen, že hospic je zdravotnické zařízení, které poskytuje tzv. paliativní péči, tedy péči zaměřenou na úlevu od nepříjemných příznaků (hlavně bolesti), jež postupující nemoc přináší, na rozdíl od standardní lékařské (kurativní) péče zaměřené na léčbu nemoci. Hospic je totiž zejména místem, kde se žije každým momentem, a to se týká jak pacientů, tak i jejich blízkých. Je místem laskavé péče o umírajícího člověka, kde tým složený ze zdravotníků, ošetřovatelů, sociálních pracovníků, psychologů, duchovních a dobrovolníků dělá vše pro komplexní pohodu a kvalitu života pacienta. V každém hospici je garantováno, že pacient nebude trpět nesnesitelnou bolestí, bude vždy respektována jeho lidská důstojnost a v posledních chvílích nezůstane osamocen.

Režim dne je přizpůsoben pacientovi, příbuzní a přátelé mohou nemocného navštěvovat bez omezení, podle jeho přání a potřeb, mohou ho doprovázet ve dne v noci. Na návštěvy mohou přicházet také děti, pokud si to nemocný přeje. Nemocný může mít u sebe někoho, kdo s ním tento úsek života bude sdílet, kdo mu bude pomoci. Pobyt v hospici nabízí prostor k rekapitulaci života a možnost uspořádat své záležitosti – finanční a materiální, ale i vztahové, pomáhá najít smíření a odpuštění těm, kdo smíření a odpuštění hledají.

Hospic poskytuje péči nejen zdravotnickou – vychází z konceptu člověka jako jedinečné a neopakovatelné bytosti; z tohoto důvodu nabízí uspokojení potřeb také v oblasti psychologické, sociální a duchovní.

Nejen proto jsou z mého pohledu sociální služby poskytované v hospicích specifické. Promítá se do nich princip komplexní péče, spolupráce multidiscipli-

plinárních týmů a jedinečnost doprovázení každého pacienta, každé rodiny.

Většina hospiců poskytuje **základní i odborné sociální poradenství** podle § 37 zákona č. 108/2006 Sb. Poradna nabízí pomoc lidem, kteří se ocitli v těžkém životním období. V situaci, kdy jsou nemocní a jejich nemoc již nereaguje na kurativní léčbu, není již možné vyléčení, a oni se stávají více či méně závislí na pomoci druhých. V situaci, kdy život člověka končí a jeho blízcí jej ztrácejí (proces umírání), a v situaci, kdy život člověka skončil a jeho blízcí tu zůstali (proces truchlení). Tyto situace na sebe navazují a mají povahu životní krize, přičemž nejde zpravidla o krizi jednoho člověka, ale o krizi určité menší či větší skupiny osob – těch, kterých se tato situace bezprostředně dotýká. Je-li člověk vážně nemocný, pak je emocionálními, psychickými, duchovními nebo sociálními okolnostmi jeho nemoci silně ovlivněn nejen on sám, ale též okruh jeho nejbližších – rodina, přátelé či další blízké osoby. Cílem poradenství je usnadnit život člověku s nevléčitelným onemocněním a péči těm obětavým příbuzným a známým, kteří se rozhodli pečovat o svého blízkého doma, tedy v jeho nejpřirozenějším prostředí, ale obávají se, zda jim jejich síly budou stačit, zda vůbec péči zvládnou, neví, kde a o co mohou v té které konkrétní situaci žádat, nevědí na koho se obrátit.

Poradenství je poskytováno v oblasti sociálně právní, v oblasti sociálních služeb a v orientaci ve zdravotnickém systému. Pracovníci pomáhají při uplatňování oprávněných zájmů uživatelů a při obstarávání osobních záležitostí. Podávají informace v oblasti důchodového pojištění, zařízení pro seniory, sociálních pobytů ve zdravotnických zařízeních, zprostředkovávají kontakt na další poskytovatele sociálních a zdravotnických služeb. Jejich cílem je také podpořit snahu rodiny pečovat o nemocného v domácím prostředí, pokud je to jeho přání, až do konce života. Mohou pomoci zlepšovat dovednosti rodinných příslušníků v pečování o blízkého, například zabezpečení hygieny, jak s ním pohybovat na lůžku, jak ho ošetřovat atd.

Řada hospiců provozuje **půjčovny zdravotních a kompenzačních pomůcek** pro péči v domácím prostředí, rodiny si mohou půjčit např. polohovací lůžka, antidekubitní matrace a pomůcky, vozíky, nástavce na WC, koncentrátory kys-

líku apod. V užívání všech pomůcek pracovníci poradny rodiny zaškolí, prakticky ukáží některé postupy při ošetřování nemocného. V hospicové poradně často spolupracují sociální pracovníci, zdravotní sestry, případně lékaři a psycholog.

Nedílnou součástí hospicového poradenství je **podpora pozůstalým**. K hospicové filosofii patří i péče o ty, kteří v hospici doprovodili své blízké. Rodiny mohou využít jeho služeb i nadále – pozůstalí mají možnost obrátit se na pracovníky poradny a hospice i individuálně, s potřebou přátelské, psychologické i duchovní pomoci a podpory. Hospice také pořádají setkání pozůstalých obvykle 2–3x do roka, ale respektují, když pozůstalí sdělí, že si na tato setkávání zvat nepřejí. Je to prostor pro společné vzpomínky na dobu strávenou s blízkými, pomoc překonat těžkou dobu.

Terénní odlehčovací služby jsou určeny lidem, kteří dlouhodobě a celodenně pečují o nemocného s pokročilým nevléčitelným onemocněním, o nemocného v závěru života. Jejich cílem je „odlehčit“ pečujícím a poskytnout profesionální pečovatelskou pomoc uživateli služby v domácnosti. Nabízejí zajištění nezbytného odpočinku v pečování o blízkého, např. formou poskytnutí dohledu nad nemocným. Profesionální pečovatelé pomohou při péči o hygienu, podávání jídla a pití a dalších úkonů. Rodinní příslušníci tak mohou vyřídit své pochůzky, zrekreovat se a nabrat sílu do dalšího pečování. Terénní odlehčovací služba je poskytována pouze v domácnostech, kde je přítomna trvale pečující osoba.

Dovolují si tímto vyjádřit upřímný dík za pomoc, které se mi dostalo od Vaší sestřičky paní D. v minulých dnech. Díky této pomoci mohla prožít moje maminka své poslední dny klidně a důstojně ve svém domově a u své rodiny. Tváří v tvář této osobní zkušenosti jsem si teprve v plné šíři uvědomil, jak obdivuhodná je Vaše činnost a jak pomáhá ulehčit nejen nemocným, ale i jejich blízkým v té nejtěžší životní situaci. Přesvědčil jsem se zároveň, že tzv. domácí hospicová péče, kdy přicházíte za nemocnými do jejich vlastního prostředí, je skutečně báječný projekt, protože existuje jistě řada lidí, kteří by se jinak rádi postarali o svého těžce nemocného blízkého, ale potřebují někoho, kdo by jim pomohl a poradil.

(z dopisu syna pacientky, lékaře, Hospic Štrasburk, Praha 8)

cích v ČR

Informace o hospicové péči v ČR
poskytne poradna Asociace poskytovatelů hospicové
paliativní péče na telefonu 731 625 951
a na e-mailové adrese propagace@asociacehospicu.cz.

Autoři fotografie: Hannah Bartíková a Luboš Ton

Pobytové odlehčovací služby (respitní pobyty) podle § 44 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, poskytují hospice v případě volné kapacity. Posláním odlehčovací služby je zastoupit po určitou omezenou dobu pečující osobu či rodinu a poskytnout sociální služby seniorovi nebo osobě se zdravotním postižením. Odlehčovací služba je poskytována formou pobytové služby v průběhu celého dne dle individuálních potřeb. Cílem je poskytnout podporu, možnost odpočinku a regeneraci sil pečující osobě, popřípadě rodině, nebo pomoci překlenout období, kdy nemohou sami pečovat.

Služba je určena zejména pro osoby ve stupni závislosti III a IV, které potřebují každodenní pomoc nebo dohled obvykle nejméně v rozsahu 3 až 5 hodin denně, dospělým, kteří trpí chronickým onemocněním, v jehož důsledku nejsou plně soběstační, dospělým se zdravotním postižením, kteří nejsou schopni bez pomoci druhé osoby zajistit některé své životní potřeby (osobní hygiena, stravování apod.). Služba není určena pro osoby, jejichž zdravotní stav vyžaduje

je léčebnou péči v lůžkovém zdravotnickém zařízení, které trpí akutní infekční nemocí, osoby závislé na návykových látkách a nemocné trpící Alzheimerovou chorobou (v hospicích není zaveden zvláštní režim, proto není možné poskytovat služby osobám s duševním onemocněním, které potřebují zvláštní péči). Poskytováno je ubytování včetně úklidu a praní, celodenní stravování, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu dle individuálních potřeb, pomoc při osobní hygieně, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, aktivizační činnosti, duchovní a pastorační služba. Uživatel si po dohodě s poskytovatelem služby může doplnit vybavení pokoje, např. svojí televizí, rádiem či předměty připomínajícími uživateli domov. Návštěvy jsou možné v průběhu celého dne.

Většinou jsou odlehčovací služby zpoplatněné, ale dotované, tzn. uživatelé hradí jen část skutečných nákladů, část je hrazena z dotací. Ceníky a podmínky poskytování jsou zveřejněny na webových stránkách jednotlivých hospiců.

Dobrý den, dnes je tomu právě 2 roky, co moje máma odešla do jiného světa. Posledních pár týdnů svého života strávila ve Vašem hospici a já denně děkuji Bohu, že nám bylo dáno setkat se právě s Vaším personálem v prostředí Vámi vytvořeném. Znovu a znovu si vybavuji dny, které jsem v hospici mohla prožívat v její společnosti. Byla klidná, usměvavá, uvolněná. Tím byla naplněná atmosféra celého hospice; každý, s kým jsem se u Vás setkala, měl kdykoliv povzbuzující úsměv, pár milých slov, chvíli na uvaření čaje, emoční podporu. Nikdy ani jediný náznak nevole, únavy, nesouhlasu, spěchu. Hluboce se před Vámi skláním a děkuji. Děkuji. Vzpomínám na Vás s láskou a pokorou, naučili jste mne hodně. Přeji Vám dny naplněné radostí, klidem a láskou.

(z dopisu dcery pacientky, Hospic sv. Jana N. Neumanna, Prachatice)

Mgr. Jarmila Neumannová, Vnější vztahy
Asociace poskytovatelů hospicové
paliativní péče
propagace@asociacehospicu.cz
tel.: 731 625 951, www.asociacehospicu.cz

Projekt Asistence, o. s. Jedeme v tom s

V Asistenci o. s. poskytujeme služby lidem se zdravotním postižením a vnímáme, že tempo bezbariérových úprav veřejného prostoru neodpovídá tempu integrace lidí s různými druhy zdravotního postižení ve společnosti. Bariéry ve veřejné dopravě se stávají zbytečnou brzdou v prostředí, které chce umožnit všem svým členům zapojovat se při různorodých příležitostech.

Na začátku projektu Asistence o. s. „Jedeme v tom s vámi“ byla jednoduchá úvaha: „Když zveřejníme trasy našich klientů, kteří nemohou na svých cestách do zaměstnání či například do škol využít většiny veřejné dopravy, určité to způsobí velkých rozruch“. Nezpůsobilo, ale přivedlo nás to k dalšímu kroku, oslovit osobnosti veřejného života, aby jednoho dne vyrazili z domova do zaměstnání na vozíku v doprovodu asistenta.

Během prosince 2007 se do projektu zapojuje první skupina účastníků. Oslovili jsme všechny členy dopravního výboru Magistrátu Hl. m. Prahy a zastupitelé Petra Kolínská a David Vodrážka nás podpořili. Herec Marek Daniel se nejenom sám zapojil, ale získal pro projekt celou řadu hereckých osobností. Přidali se novináři, někteří o projektu referovali, další se stali jeho součástí. 5. 12. 2007 vyrazil z domova na Vyše-

hrad první účastník projektu, ředitel Jedličkova ústavu a škol pan Jan Pičman: „Vezl mě mladý muž, lidé v autobuse se na mě smáli, což jindy nezažiju. Na stanici metra k nám přišel fotograf od médií, se kterým byla cesta domluvena. Podíval se na ten „pytel“ na vozíku, podal ruku mému „asistentovi“ a začal fotit – tedy pracovat. Pak jsem promluvil, ukázalo se asi, že o tom něco vím, a tak, když se fotograf loučil, již podal ruku mně a pak mému asistentovi. Myslím, že si to vůbec neuvědomil, byl to sympáťák. Ale lidé na vozíku to jistě vnímají.“

12. 12. 2007 vyhlížíme na Smíchovském nádraží herce Jaroslava Duška:

„Já si myslím, že je teď doba, ve vesmíru, na planetě, na zeměkouli, kdy se postupně zacelují určité mezery mezi lidmi a postupně se rozpouštějí a překonávají určité bariéry, které byly vytvořeny po tisíce let. Ať už to byly bariéry mezi muži a ženami, mezi dospělými a dětmi, ba-

riéry mezi lidmi a zvířaty, tak i bariéry, které postupně vznikly okolo lidí s postižením, jak se tomu říká. Vypadá to, že minulá doba a komunistický režim si tam velice dobře přisadil, ta minulá doba bariéry budovala, zesilovala a vytvářela. Všichni lidé, kteří nevyhovovali normě většiny, byli zaháněni do svých rezervací, kde si žili a nikdo o nich nevěděl. Myslím si, že tato akce má svůj smysl ve všeobecné vlně, která postupně bariéry rozpouští a překonává. Doufám, že se všem lidem dobré vůle podaří zjistit, že jsme jedna kolektivní lidská bytost. Staří Toltékové říkají, že vesmír nezná chybu nebo nedokonalost. Každá bytost, která se rodí, se rodí přesně tak, jak se rodit má.“

Původní záměr popsat bariéry na cestách do zaměstnání byl hned v úvodu rozšířen o reflektování zkušenosti několika hodinové existence v odlišné roli člověka na vozíku a z toho vyplývající další úvahy. Důležitým momentem projektu je aktivní zapojení lidí se zdravotním postižením, kteří se k účastníkům projektu přidávají a během několika hodin tak mají neopakovatelnou příležitost přiblížit jim problematiku cestování veřejnou dopravou, navíc podpořenou prožíváními přímými zkušenostmi. Dalším krokem ve vývoji projektu se stalo jeho zapojení

vámi

do výuky na katedře speciální pedagogiky na Univerzitě Karlově. Původně jsme se snažili pro projekt získat paní Vandu Hájkovou z této katedry, ta však navrhla, že by se místo ní mohli účastnit studenti. Od roku 2007 se do projektu zapojilo několik stovek studentů speciální pedagogiky, pro které je osobní zkušenost neocenitelnou součástí studia a porozumění problematice života lidí se zdravotním postižením. Záběr zkušeností obsahuje nejenom poznání bariér veřejného prostoru, ale zejména získání nepřenosného pocitu člověka, který pro jejich překonávání potřebuje pomoc okolí a v neposlední řadě i téma spolupráce asistenta a člověka s postižením.

Studentky Hana Cardová, Eva Koutníková a Eva Nešporová: „...teoreticky jsme mohly být připravené sebevíc. Realita nás ihned vyvedla z míry, a to zcela jistě a krutě. Nejen že jsme nestíhaly časy bezbariérových tramvají, ale ani jsme nemohly najít bezbariérový vjezd do metra. A jakmile nám ujela jedna bezbariérová tramvaj, musely jsme na další spoj čekat v rozmezí 20–45min. Také nás zaskočilo hledání sjezdů/nájezdů na chodníky, pokud už jsme nějaký našly, stál tam automobil a nebylo možné sjezd/nájezd tedy využít. Překvapené jsme byly i z nerov-

ností chodníků, kdy jsme se neustále jedna druhé ptaly, zda jí cesta po takovém povrchu není nepříjemná.“

Během celé realizace projektu důsledně dbáme na co nejširší zapojení lidí se zdravotním postižením a organizací, které jim pomáhají. Hledáme a nacházíme i další spojence, zejména mezi rodinami s malými dětmi a mezi seniory, protože i jich se téma přístupnosti veřejné dopravy velice dotýká. Průběžně přinášíme příklady z jiných měst Evropy, kde jsou v této oblasti již mnohem dál, jako jsou například města Vídeň, Helsinky, Kodaň, Mnichov, Barcelona a celá řada dalších.

Za nejcennější přínos projektu „Jedeme v tom s vámi“ považuji obnovování důvěry v občanskou společnost, v její možnost dosáhnout dlouhodobým úsilím všem prospěšných změn. Mnohé z výhod demokratického uspořádání společnosti se mohou při pasivitě občanů stát slabinami. Nestačí chodit k volbám, je nutné se o své opodstatněné potřeby přihlásit a důsledně je vyžadovat. Jedním ze znaků moderního a citlivého města 21. století je všem přístupná veřejná doprava. Naším zastupitelům budeme tuto skutečnost připomínat pestrými způsoby do té doby, dokud se nestane realitou.

Erik Čípera, Asistence, o. s.

Aktivity projektu „Jedeme v tom s vámi“:

- ✦ od prosince 2007 dodnes více než 400 účastníků
- ✦ 2008 Výzva Za MHD přístupnou s více než 10 000 signatáři
- ✦ stránky www.ZaMHDpristupnou.cz
- ✦ výzva podnítila vznik pracovní skupiny Magistrátu Hl. m. Prahy „Pro Prahu bezbariérovou a otevřenou“ – za Asistenci, o. s. jsou v ní Michal Prager a Erik Čípera
- ✦ METROJBOJ – happeningové závody na vozících v bariérových stanicích metra
- ✦ cena SozialMarie 2009 ve Vídni za inovativní a kreativní činnost v sociální oblasti
- ✦ díky finančnímu ocenění a podpoře dalších subjektů vzniká brožura „Jedeme v tom s vámi“
- ✦ výstava a katalog Umění rozpouští bariéry na stanici metra Vyšehrad
- ✦ film Prague Needs a Revolution (k nalezení na You Tube Asistence-Praha)
- ✦ premiéra filmu s debatou kandidátů na primátora Prahy v září 2010 v BIO OKO
- ✦ 2010 stránky www.PrahaBarierova.cz
- ✦ 4000 podpisů pod Otevřeným dopisem Radě Hl. m. Prahy „Žádáme veřejnou dopravu bez bariér“
- ✦ využití facebooku při organizaci jednotlivých akcí – stránky Asistence: „Jedeme v tom s vámi“ podporuje více než 2000 lidí

www.asistence.org/jedeme.php

Projekt Jedeme v tom s vámi na katedře speciální pedagogiky UK

Triatřicet skupin studentů speciální pedagogiky na Univerzitě Karlově dostalo shodný úkol – vyrazit na libovolnou trasu po Praze na vozíku a sledovat, jaké bariéry jim město přichystalo a jak se cítí v nových rolích (člověka na vozíku nebo asistenta). Práce zaznamenávající dojmy a okolnosti, kterým byli studenti vystaveni, byly průběžně umísťovány na stránky www.asistence.org/jedeme.php. V závěru studenti hlasováním vybrali tři nejlepší. Zvítězila skupina ve složení Barbora Čechrdlová, Martina Holčáková a Anna Šejbová. 2. místo získala skupina ve složení Věra Haringová, Veronika Kotinská a Denisa Lešková. Ukázky ze dvou nejlépe umístěných prací přinášíme i na stránkách našeho časopisu.

takhle málo místa bylo na Staroměstské

Jedeme v tom s vámi

M. Holčáková, B. Čechrdlová, A. Šejbová

Ráno jsme se sešly všechny tři na přednášce, a když poté naše kroky směřovaly směrem k Vyšehradu, kde se Asistence, o. s., nachází, sdělovaly jsme si naše pocity a obavy, ale také jsme plánovaly, kam vyrazíme. Vozík nám byl svěřen s laskavým úsměvem a popřáním šťastné cesty. Poté však nastal první, zdánlivě malý problém – kdo usedne první na vozík? Anička už zkušenost měla díky kvalifikačnímu kurzu na osobního asistenta. Možná proto se na celý náš „výlet“ vstříc pražským překážkám velice těšila. Já s Martinkou jsme měly trochu obavy.

Když jsme vystoupily na Staroměstské, měly jsme co dělat, abychom s vozíkem nesjely do silnice, jak tam bylo úzké nástupiště. Lidé kvůli nám ustupovali do silnice, protože tam zkrátka nebyla jiná možnost.

Vyrazily jsme tedy vstříc Rudolfinu, kde jsem šla zjistit, kudy se tam dostaneme, protože jsme u vstupu narazily na samé schody. Byla mi podána informace, že „dole vedle schodiště“ je jakýsi služební vchod a tam prý je výtah.

Jeden den v životě pražského vozíčkáře

V. Haringová, V. Kotinská, D. Lešková

Jeden obyčejný piatok sa pre mňa zmenil na neobyčejný a to preto, lebo som si sadla na vozík a vyskúšala si, aké je to byť vozíčkarom. Konkrétne pražským vozíčkarom.

Prvé momenty boli zvláštne. Musela som si zvyknúť na to, že okoloidúci ľudia sa na mňa zrazu divne pozerajú. Niektorí s ľútosťou, iný so zvedavosťou a ďalší s opovrhnutím. Áno, aj to som cítila v ich pohľadoch. Ďalšou dôležitou vecou, veľmi dôležitou, bolo plne dôverovať mojej spoliužiacke, ktorá ma tlačila. Vlastne mala ma v rukách, to kam pôjdem a či sa dostanem tam, kam chcem, záviselo na nej a ja som jej verila. Dôvera bola veľmi dôležitá. Lebo aj keď som sa postupne naučila ovládať vozík, nie všetky terény by som zvládla a určite by som si sama netrúfla ísť do metra, tramvajou, autobusom alebo len prejsť cez obrubník. A tak sme sa postupne my tri – ja, Věra (moja asistentka) a Verča (naša fotografka) vydali na cestu po Prahe...

... A tak po mnohých skúškach a nástrahách, neskutočných skúsenostiach a zaslúženom oddychu sme sa vydali na cestu späť. Tesne pred koncom sme sa vystriedali, aby si aj moje spoliužiacke vyskúšali aké to je byť na vozíku, a ja, aké je to byť asistentom a pomáhať im. A zrazu sa zmenil môj pohľad. Keď som vstala z vozíka, pocítila som nesmiernu radosť a vďačnosť, že mám nohy, ktoré mi slúžia ako majú, že ma vždy dovedú, kam chcem, aj keď niekedy protestujú a nevládu. Pocítila som nesmiernu vďačnosť aj za to, že ma niekedy bolia, čo by som dovtedy asi nepocítila. A to, ako ma bolel zadok, keď som sedela na vozíku, tiež vystriedal lepší pocit. A to, hýbať sa ako chcem, zmeniť polohu aj spodnej časti tela ako chcem. A tiež prišli ďalšie skúsenosti, skúsenosti asistenta, ktorý má na starosti vozíčkaru a cíti veľkú zodpovednosť za neho, ale myslím, že sme to všetky tri zvládli a po náročnom dni sme vozík vrátili a odchádzali všetky tri po vlastných nohách. A to bol neopísateľný pocit.

Denisa Lešková

Kampaň „Otevřeno seniorům“

Je stáří tabu?

Zastavme narůstající projevy věkové diskriminace.

Diakonie Českobratrské církve evangelické (ČCE) představuje ve spolupráci s partnerskou agenturou Thamesdown dlouhodobou sociální kampaň „Otevřeno seniorům“, jejímž cílem je změnit pohled veřejnosti na seniory, ukázat, že stáří-stárnutí má svoji kvalitu a cenu, a upozornit na fakt, že senioři jsou dnešní společností přehlíženi a podhodnoceni. Senioři představují zároveň nejpočetnější skupinu klientů, o něž Diakonie pečuje ve svých střediscích.

Již na samém startu, v listopadu 2010, získala tato veřejně prospěšná reklama cenu Žihadlo 2010 za nejlepší sociální kampaň v kategorii tištěné reklamy. Hlavním sdělením úvodní řady je slogan: „**Dnešní tabu se jmenuje stáří**“. Veřejnost se může setkat s plakáty na telefonních budkách po celé ČR či ve vybraném tisku (Týden, Instinkt, Metro), v přípravách je televizní spot i další verze posterů.

Sociální kampaň Diakonie ČCE upozorňuje na skutečnost podpořenou řadou současných sociologických (mediálních) studií, jež je v naší společnosti dosud málo reflektována. „*Lidé, kterým je 55 roků a více, jako by neexistovali. Jen výjimečně se s nimi setkáte v médiích jinak než jako s oběťmi nehody či podvodu*“, popisuje kreativní ředitel agentury Thamesdown Ivan Peterka důvody, které vedly

ke vzniku kampaně usilující o změnu stereotypního přístupu. Jejím odborným garantem je socioložka Mgr. Lucie Vidovičová, Ph.D.

záměrné a časté znevýhodnění starších lidí kvůli jejich věku i dalším „přítěžujícím okolnostem“, které má za následek stigmatizaci a nenormální postavení seniorů a upírání jejich zasloužených práv (Vidovičová, Gregorová 2008, dále www.ageismus.cz).

Podle domácích průzkumů zažil téměř každý třetí občan starší 60 let a více než každý druhý starší 70 let v nedávné době situaci, kdy se k němu někdo choval rozdílně jen z důvodu jeho vyššího věku. Ageismus se netýká jen nejstarších věkových ročníků. Jedním z typických příkladů je např. diskriminace starších pracovníků na trhu práce, přičemž v závislosti na oboru jsou za ně považováni už padesátníci, nebo i lidé nad 45 let!

Zaměření kampaně se nese v duchu jejího titulu: Dokážeme otevřít seniorům? Mysl lidí, přístup institucí i jednotlivců, veřejné i neveřejné prostory – společnost?

Služby pro seniory tvoří podstatnou část práce Diakonie ČCE, která se stará ročně, opakovaně zhruba o více než 4000 seniorů v terénních službách (ošetřovatelé, pečovatelé), ambulantních službách (např. stacionáře) a pobytových službách (např. domovy pro seniory, hospice pro umírající).

Diakonie dlouhodobě spolupracuje s Českou alzheimerovskou společností.

Mgr. Vendula Kodetová

Diakonie ČCE, www.otevrenoseniorum.cz

Senioři jsou vůči mladším znevýhodněni, běžně označováni pejorativními výrazy (stařík, dědek), často vnímáni jako „pomalí, popletení, nemohoucí...“. Pro takové chování je zaveden termín **ageismus**: diskriminace seniorů je vědomé,

Několik tipů k zamyšlení z tzv. „seniorského desatera“ ke kampani:

- **Stárnutí je proces, nikoli stav.**
Neexistuje žádný přesně určený čas „stáří“, starší lidé jsou řekněme jen „mladší lidé s více lety“.
- **Senioři neexistují.**
Lidé nad 60–65 let, kterým jsme zvyklí běžně říkat senioři, jsou nadmíru různorodým seskupením lidí v naší společnosti!
- **Stárnutí české populace není sociální problém.**
Věkové indexy mnoho neříkají o skutečné ekonomické závislosti jednotlivých složek populace. Stárnutí populace je histo-

ricky zcela ojedinělou záležitostí – cílem není společnost „pro staré“, nýbrž společnost přátelská „pro každý věk“.

- **Senioři volí, pracují a nakupují.**

Starší lidé jsou velmi dobrými zákazníky a konzumenty různých služeb. Řada z nich je aktivních i po odchodu do důchodu.

- **Na stáří se neumírá.**

I ve vysokém věku se zhruba 1/2 až 2/3 osob těší zcela uspokojivému zdraví.

Řízení a administrace projektů

Jako poskytovatelé sociálních služeb jste se v roli příjemců dotace setkali (nebo setkáte) s projekty realizovanými v rámci fondů EU. Získali jste dotační prostředky na svůj záměr? Máte určité oprávněnou radost, ale připravte se na to, že vám ji mohou zkalit následující měsíce, kdy svůj projekt budete realizovat. Ne nadarmo se říká, že získáním dotace práce nekončí, nýbrž teprve začíná. Proč? Protože podpisem smlouvy o přidělení dotace se z vás jako žadatele stává příjemce podpory. Od této chvíle na sebe berete řadu povinností a v případě jejich nesplnění můžete o přislíbené či přidělené finance velice jednoduše zase přijít. Vaším hlavním úkolem je realizace projektu tak, jak byl popsán v žádosti, a současně dodržet pravidla stanovená pro projekty financované ze strukturálních fondů EU. Tento materiál si neklade za cíl připravit systematický postup pro realizaci vašeho projektu. Měl by vás především upozornit na nejčastější úskalí v jeho řízení.

V obvykle hektické fázi přípravy projektu a žádosti o dotaci se obtížně hledá čas na podrobné prostudování všech podmínek poskytnutí dotace; v praxi se ovšem ukazuje, že dodržení podmínek realizace je mnohdy nesnadné. Proto se vyplatí se na realizaci projektu pečlivě připravit. Nechcete-li se do ní pustit sami, můžete si vyžádat pomoc externího konzultanta. Ujistěte se ale, zda vámi vybraný subjekt má dostatečné zkušenosti v dotační problematice, snažte se získat reference, pokládejte co nejvíce dotazů, které vás v souvislosti s nadcházející prací na projektu čekají.

➤ Zahájení realizace

Základním momentem celého cyklu je již samotné podepsání smlouvy s poskytovatelem dotace. Jedná se totiž o dokument, který vás bude provázet celou dobu realizace a v němž jsou stanoveny všechny podmínky, které musíte jako realizátor dodržet. Každopádně si smlouvu dobře prostudujte a ujasněte si, zda jste vše, co je v ní uvedeno, schopni splnit. Mimo jiné se zaměřte na závazné ukazatele, tedy konkrétně vyčíslené výstupy projektu, dále na rozpočet a harmonogram, které jste si nastavili již při tvorbě žádosti.

➤ Výběr dodavatele

Velmi důležitou součástí realizace projektu, kterému se nevyhne téměř žádný příjemce, je výběr dodavatele prací či služeb s projektem souvisejících. Tento výběr se uskutečňuje prostřednictvím výběrových řízení, která mají vždy stanovená přesná pravidla daná konkrétním programem. Pravidla striktně určují postupy týkající se způsobu vyhlášení výběrového řízení, lhůt pro podání nabídek, minimálního počtu oslovených dodavatelů, jednání hodnotících komisí, obsahu zadávací dokumentace atd. Pozor si dejte i na podmínky, které musí být zapracovány do smluvních ustanovení s vybraným

dodavatelem, a to především na dodržení pravidel publicity, archivaci dokumentů a umožnění kontroly dokladů souvisejících s projektem. Zjistí-li kontrolní orgán nedostatky ve výběrovém řízení, může přistoupit a v tomto případě velmi často přistupuje, i k sankci vracení dotace nebo její velké části.

➤ Monitoring projektu

Většina projektů spolufinancovaných z EU je sledována v tom, jak pokračuje jejich realizace. K tomu slouží tzv. monitoring, kdy jako příjemce pravidelně předkládáte průběžné monitorovací zprávy. Je třeba hlídat a především dodržovat termíny předkládání zpráv, rozhodně je nevytvářet až na poslední chvíli, ale průběžně si dělat poznámky (při půlročním intervalu si nebudete pamatovat, jak jste projekt zahajovali či jaká akce proběhla před třemi měsíci), zakládejte si postupně přílohy monitorovací zprávy, kopie faktur, předávacích protokolů, prezenčních listin, osvědčení o ukončeném kurzu apod. Při psaní zpráv buďte věcní, struční, srozumitelní; pořizujte fotodokumentaci. Při psaní zprávy popisujete nejen vlastní realizaci, ale rovněž změny, které ve vašem projektu ať již z jakýchkoliv důvodů nastaly. Je-li součástí monitorovací zprávy i žádost o platbu, musíte rovněž přiložit účetní doklady a dokumenty dokládající úhradu výdajů projektu. Pokud budete po ukončení projektu rozpouštět svůj projektový tým, doporučujeme určit, kdo bude ve vaší organizaci kontaktní osobou pro další poskytování informací o provozu projektu. Máte-li uloženu povinnost předkládat pravidelné zprávy o zajištění udržitelnosti projektu, uložte si termíny jejich předkládání. Nepředložení nebo opožděné předložení zprávy mohou kontrolní orgány považovat za porušení podmínek poskytnutí dotace, ze kterého mohou vyplynout i finanční sankce. U projektů týkajících se sociálních služeb by se mohlo

jednat např. o doložení a prokázání nově vytvořených pracovních míst, uskutečněných školeních apod.

➤ Změny v projektech

Změnám v projektu se nevyhne téměř žádný příjemce. Důležité je si pamatovat, že existují jednak změny, které neovlivní plánované výstupy projektu a které jsou tudíž změnami nepodstatnými, na druhé straně pak stojí změny, jež vzhledem k jejich povaze mohou výstupy ovlivnit, a pak se jedná o změny podstatné, které musíte projednat s poskytovatelem dotace předem a bez jejich schválení (většinou ve formě dodatku ke smlouvě) je nesmíte realizovat. Každý program má stanoveny, jaké změny jsou podstatné a nepodstatné a jak postupovat při jejich ohlašování. Příklady změn nepodstatných: změna harmonogramu (ale nikoliv změna data ukončení projektu), změna kontaktní osoby, změna adresy sídla či statutárního zástupce příjemce, přesun prostředků rozpočtu mezi jednotlivými kapitolami do výše 15 % objemu původního rozpočtu kapitoly atd. Příklady změn podstatných: změna bankovního účtu, snížení počtu závazných ukazatelů, přesun prostředků rozpočtu mezi jednotlivými kapitolami ve výši větší než 15 % objemu původního rozpočtu kapitoly, změna partnera projektu atd.

➤ Účetnictví projektu

Informace o vedení účetnictví projektu by vydaly na samostatný článek. Tím klíčovým faktem je, že projekt musí být účtován odděleně od ostatních aktivit organizace (například na zvláštním účetním středisku) a účetní operace související s realizací projektu musí být účtovány na oddělených transparentních analytických účtech. Koneckonců i pro vás je z mnoha důvodů dobré dokázat jednoznačně identifikovat veškeré operace, které se projektu týkají. Nezapomeňte také, aby vaši dodavatelé označili vystavené faktury názvem a číslem projektu.

Publicita projektu

Významnou povinností realizace je rovněž „reklama“, kterou projektu děláte a kterou dáváte široké veřejnosti najevo, že váš projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie. Opět má každý z programů ve svých manuálech přesně stanovená pravidla, jak publicitu projektu zajistit. Splnění publicity jste s největší pravděpodobností promýšleli již při přípravě projektu, protože nástroje publicity jsou uvedeny a popisují se již v samotné žádosti o dotaci. U některých projektů patří publicita k uznatelným výdajům. Většinou počítejte s tím, že budete muset o svém projektu informovat ve veřejných sdělovacích prostředcích, na svých internetových stránkách, někdy i na stránkách poskytovatele dotace. Také budete muset označit vše, co z dotačních prostředků pořídíte (např. samolepkami na počítačích a na nově pořízeném vybavení učebny, označením výukových materiálů atd.). Pokaždé věnujte velkou pozornost pravidlům použití příslušných log, tedy jejich velikosti, barevnosti či řazení. Většina poskytovatelů má již na svých webových stránkách připraveny tzv. bannery, tedy jakési náležité vzory, které jsou volně k dispozici a které můžete bez obav používat.

Archivace dokumentů

Archivace dokumentů souvisejících s realizací projektu je rovněž jednou z podmínek. Platí povinnost mít i po ukončení realizace úplnou, spolehlivě a přehledně uloženou a dostupnou dokumentaci k projektu. Je to důležité především pro případ pozdějších kontrol. Auditori Evropské komise a další kontrolori navštěvují a kontrolují vybrané příjemce dotací. Proto je dobré a hlavně nutné uchovávat veškerou dokumentaci související s realizací projektu včetně účetních dokladů minimálně do konce stanoveného období. Pokud je v českých právních předpisech stanovena lhůta delší než v předpisech evropských, použijete pro úschovu delší lhůtu. Dále zajistíte, abyste veškerou dokumentaci související s realizací projektu včetně účetních dokladů ve stanoveném období archivovali nejen vy, ale také partneři vašeho projektu a rovněž i dodavatelé. A nejen vy, ale i vaši partneři a dodavatelé strpí do konce stanoveného období návštěvy všech možných kontrolorů. Je proto třeba veškerou dokumentaci vést pečlivě, pokud možno na jednom místě a jedním garantem.

Období udržitelnosti projektu

Jsmo u konce realizace projektu. Vše, co jste měli, jste splnili, podali závěrečnou žádost o platbu, prošli závěrečnou kontrolou

a obdrželi platbu na váš účet. I po následném proplacení však povinnosti administrace projektu pokračují, a to v závislosti na konkrétním programu po dobu tří nebo pěti let. Jednou z povinností je předkládání monitorovacích zpráv o udržitelnosti projektu. Monitorovací zprávy pak zpravidla předkládáte jednou ročně. Splnění a udržení hodnot výstupů projektu může být následně i předmětem kontroly ze strany příslušných institucí. V případě nesplnění některého z ukazatelů pak můžete být v krajním případě požádáni o vrácení dotace nebo její části.

Věřte, že ohromné množství projektů, které již byly realizovány a stále fungují, mělo také mnoho problémů, všechny ale byly vyřešeny. Pokud si nevíte rady sami, existuje řada profesionálů, kteří vaše kroky nasměrují správným směrem a pomohou vám k úspěšnému dotažení vašeho projektu.

Mgr. Lenka Nováková

projektová manažerka
novakova@legroconsult.cz
tel.: 775 713 732

Mgr. Pavla Jannová

projektová manažerka
jannova@legroconsult.cz
tel.: 775 572 249
LEGRO CONSULT, s. r. o.

INZERCE

RATOLEST BRNO, o.s. Vás srdečně zve na konferenci

PERSPEKTIVY PRÁCE S DELIKVENTNÍ MLÁDEŽÍ

25. - 26. května 2011 v Sídle veřejného ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno

konané pod záštitou ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Pospíšila, hejtmána Jihomoravského kraje Mgr. Michala Haška, primátora statutárního města Brna Bc. Romana Onderky MBA a veřejného ochránce práv JUDr. Pavla Varvařovského.

Konferenci pořádá RATOLEST BRNO, o.s. ve spolupráci s Katedrou psychologie a Katedrou sociální politiky a sociální práce Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Tématem konference je delikvence mládeže a možné perspektivy intervence u této cílové skupiny.

V rámci konference se chceme soustředit na téma práce s delikventy optikou psychologie a sociální práce. Současně chceme dát prostor prezentaci koncepčních přístupů práce. Vzhledem k závažnosti tématu se zaměříme na hledání možností prevence či případné resocializace osob z cílové skupiny.

Pozvání k aktivní účasti přijali:

Doc. Dr. Vladimír Labáth, PhD. (Katedra sociální práce, Pedagogická fakulta UK, Bratislava)

Doc. PhDr. Oldřich Matoušek, CSc. (Katedra sociální práce, Filozofická fakulta, UK, Praha)

prof. PhDr. Libor Musil, CSc. (Katedra sociální politiky a sociální práce, Fakulta sociálních studií, MU, Brno)

Mgr. Jitka Gjuríčová (Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky)

Mgr. Dagmar Doubravová (Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s.)

PhDr. Jan Tomášek, PhD. (Institut pro kriminologii a sociální prevenci), PhDr. Pavel Řezáč (Ratolest Brno, o.s.)

Mgr. Jan Rozum (Institut pro kriminologii a sociální prevenci), Mgr. Adam Kafka (Městský soud Brno).

Očekáváme potvrzení účasti dalších odborníků.

Účast na konferenci je bezplatná a přihlášky přijímáme do 22. 4. 2011. Veškeré informace naleznete na www.ratolest.cz/konference. Na těchto stránkách budou také průběžně zveřejňovány další informace o konferenci.

Partner konference: Odborný časopis Sociální služby

Kontakt: Mgr. Juliana Ševčíková, konference@ratolest.cz, +420 777 102 811

RATOLEST BRNO, o.s.
a program Změnit směr
Špitálka 15, 602 00 Brno
www.ratolest.cz

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zápočet praxe a platový tarif

Dotaz čtenářů:

Jakým způsobem se od 1. 1. 2011 počítá praxe u pracovníků v 6. a vyšší platové třídě? Musí se počítat stejně jako dosud dle vyhlášky, tzn. včetně rodičovské dovolené apod., nebo je možné si stanovit ve vnitřním předpise, že dosáhne např. 10 let pouze odborné praxe (tj. bez rodičovské dovolené apod.). Jak je to s odpočty na vzdělání u sester v 10. třídě – musí se provádět, když si sami stanovíme okruhy délky praxe?

Odpovídá JUDr. Vladimír Hort:

Určení započitatelné praxe má vliv na zařazení zaměstnance do platového stupně podle ustanovení § 4 nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a ani po novele, provedené nařízením vlády č. 381/2010 Sb., se zde nic nemění. Podle ustanovení § 4 odst. 5 písm. a) tohoto NV započte zaměstnavatel zaměstnanci dobu skutečného čerpání mateřské dovolené, další mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené nebo trvalé péče o dítě nebo děti nejvýše v rozsahu odpovídajícím délce mateřské dovolené a další mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené platné v době této péče podle zvláštního právního předpisu v plném rozsahu, nejvýše však v celkovém rozsahu 6 let. Možnost jiného způsobu zápočtu praxe (např. vyloučením rodičovské dovolené apod. ze započitatelné praxe dle vnitřního předpisu) není přípustná. Ustanovení § 4 odst. 1 zmíněného NV stanoví, že zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy podle započitatelné praxe podle § 123 odst. 4 zákoníku práce a míry jejího zápočtu určené podle odstavců 2 až 9.

Podle ustanovení § 4 odst. 7 písm. c) tohoto NV z doby, kterou zaměstnanci započte podle odstavců 2 až 6, odečte zaměstnavatel zaměstnanci zařazenému do desáté platové třídy, který dosáhl jen:

- vyššího odborného vzdělání, dobu 1 roku,
- středního vzdělání s maturitní zkouškou, dobu 3 roků,
- středního vzdělání s výučním listem, dobu 4 roků,
- středního vzdělání, dobu 5 roků,
- dobu 7 roků, pokud dosáhl jen základního vzdělání nebo základů vzdělání.

Rovněž zde novelizace nepřinesla žádnou změnu ve způsobu zápočtu praxe, ani možnost odchýlení se od právní úpravy.

Zákoník práce (§ 123 odst. 6 písm. f) i prováděcí předpis (NV č. 564/2006 Sb., § 6) po novelizaci s účinností od 1. 1. 2011 umožňují, aby zaměstnavatel určil, až na stanovené výjimky (pedagogičtí

pracovníci), zaměstnanci platový tarif (tedy tzv. základní plat) v rámci rozpětí platových tarifů stanovených pro nejnížší až nejvyšší platový stupeň příslušné platové třídy. Platové stupně jsou tak nově většinou v podstatě nezávazné, když zaměstnavatel nemusí při zařazení zaměstnance do platového stupně respektovat skutečnou délku zaměstnancovy praxe. Při nesprávné personální praxi, ovlivněné osobními sympatiemi či jinými subjektivními okolnostmi, může docházet k negativním jevům v oblasti odměňování. Za těchto okolností zkušenému pracovníkovi může zaměstnavatel určit plat, jako by měl jen minimální praxi, a naopak nezkušenému zaměstnanci může stanovit plat, jako by měl dlouhou praxi. Zaměstnavatel by tak mohl účelově „manipulovat“ nejen s výší nenárokové složky platu jako je osobní příplatek čili tzv., jak se v praxi často říká, osobní ohodnocení, ale též s výší nárokové složky platu, jakou je platový tarif.

Zaměstnavatel však musí zajistit rovné zacházení se zaměstnanci a dodržovat zákaz jakékoli diskriminace zaměstnanců v pracovněprávních vztazích. Tato povinnost a zákaz by pro zaměstnavatele měly být určitým mantinelem zdánlivé volnosti rozhodování v oblasti odměňování. Zaměstnavatel při rozhodování o platech musí respektovat i nadále ustanovení § 110 zákoníku práce, který stanoví, že za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody. Zmíněné ustanovení ZP dále definuje, co se rozumí stejnou prací nebo prací stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.

Rovným zacházením se podle zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), rozumí především zákaz diskriminace a týká se všech pracovněprávních vztahů od je-

jích vzniku až po skončení. Zákaz diskriminace se promítá do jednotlivých ustanovení ZP, ale platí i pro vnitřní předpisy. Pokud jsou např. v pracovních řádech stanovena určitá kritéria, požadavky apod., nesmějí vykazovat diskriminační znaky. O opatřeních, která přijal k zajištění rovného zacházení a k zamezení diskriminace, je zaměstnavatel povinen zaměstnance informovat (srov. § 279 odst. 1 písm. f).

Rovné zacházení má být uplatňováno v pracovněprávních vztazích tak, že případy, které jsou typově naprosto totožné, mají být posuzovány podle stejných zásad a bez rozlišování účastníků (zaměstnanců). Jestliže je však pro odchylnou úpravu dán věcný důvod, který představuje podstatný a rozhodující požadavek, který je pro výkon určité práce nezbytný, nemůže být taková úprava považována za diskriminující. Cíl sledovaný takovou výjimkou však musí být oprávněný a požadavek přiměřený. V praxi jde nejčastěji o omezení vyplývající z předpokladů a požadavků pro výkon konkrétní práce (např. kvalifikační předpoklady, občanská bezúhonnost apod.). Rovné zacházení se všemi zaměstnanci, které jsou zaměstnavatelé povinni zajišťovat, se vztahuje na jejich pracovní podmínky, včetně odměňování za práci a jiných peněžitých plnění a plnění peněžitě hodnoty, odbornou přípravu a příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání.

Rozdíly v platech u srovnatelných zaměstnanců musí tedy zaměstnavatel být schopen vždy obhájit a předejít tak možným pracovněprávním sporům, týkajícím se nerovného zacházení v oblasti odměňování zaměstnanců. Na druhé straně již nevzniká „automatický“ nárok zaměstnance na přesnou výši platového tarifu, daného prostým průsečíkem příslušné platové třídy s příslušným platovým stupněm. Nová praxe by měla zaměstnavatelům umožnit výraznější a spravedlivější diferenciaci v odměňování srovnatelných zaměstnanců z hlediska jejich skutečných kvalit.

Vykazování dat o poskytovaných sociálních službách

Vykazování dat o poskytovaných sociálních službách přinesla jako novinku novela zákona o sociálních službách platná od 1. 8. 2009. O tom, co vše to pro ně přináší, byli poskytovatelé sociálních služeb již několikrát informováni a také již jednou, za rok 2009, výkaz odevzdali. Vzhledem k tomu, že diskuse na toto téma je stále velmi intenzivní a bohužel se v ní objevily i určité mýty, Ministerstvo práce a sociálních věcí do diskuse přidává tento článek obsahující upřesňující informace a odkazy na další zdroje informací.

Nejdříve je třeba zmínit, že povinnost vykazovat data o poskytovaných sociálních službách platí pro poskytovatele, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů sociálních služeb. Tito jsou povinni ohlásit údaje o poskytovaných sociálních službách příslušnému krajskému úřadu. Poskytovatel sociální služby sděluje informace o kapacitě, způsobu zabezpečení a nákladovosti jednotlivých sociálních služeb. Tuto ohlašovací povinnost má každý poskytovatel sociální služby splnit vždy do 30. června za předchozí kalendářní rok. Data, která jsou povinni poskytovatelé vykazovat, a způsob jejich vykazování je upřesněn v Metodickém pokynu č. 6/2010 Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro vykazování dat o poskytovaných sociálních službách. Tento metodický pokyn je možné nalézt na webových stránkách ministerstva: www.mpsv.cz.

Je třeba vzít také v úvahu, že vykazování dat tohoto typu je v současné době pouze ve svých začátcích a jejich sledování a vykazování se v průběhu času stane běžnou součástí činnosti jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí v průběhu minulého roku sestavilo také pracovní skupinu, která se zabývala vykazovanými daty. Jejimi účastníky byli jak zástupci ministerstva, jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb, krajských úřadů, tak například i Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Hlavním cílem pracovní skupiny bylo zrevidovat sledovaná data a vytvořit metodický pokyn, který by byl pro poskytovatele sociálních služeb při sledování a vykazování jednotlivých dat co nejvíce praktický. Samozřejmě, že metodický pokyn nemůže zachytit všechny situace, které při poskytování sociálních služeb vznikají, a proto se také poskytovatelé mohou se svými dotazy obrátit na ministerstvo prostřednictvím speciálně zřízené e-mailové adresy: vykaz-sluzby@mps.gov.cz.

Ministerstvo dále jednalo se sociálními partnery v rámci vzájemné spolupráce a zavázalo se například k tomu, že aplikace pro vykazování bude zpřístupněna v delším časovém úseku oproti minulému roku tak, aby poskytovatelé měli více času na podání svých výkazů, a bude více zprostředkovávat tok informací směrem k poskytovatelům sociálních služeb. V současné době jsou důležité informace o vykazování předávány také poskytovatelům sociálních služeb prostřednictvím e-mailů, které jsou uvedeny v registru poskytovatelů sociálních služeb, a dále mohou poskytovatelé jednotlivé informace nalézt na webových stránkách www.mpsv.cz nebo na stránkách integrovaného portálu MPSV <http://portal.mpsv.cz/>.

Vykázaná data jsou využívána pro koncepční činnost MPSV a krajských úřadů, proces plánování rozvoje sociálních služeb a pro možnost hodnocení efektivity sociálních služeb. Konkrétně například při modelování možných systémů dlouhodobé péče nebo v projektu Ministerstva práce a sociálních věcí „Podpora procesů v sociálních službách“ jako součást vytváření tzv. „Karet uživatelů“.

Na závěr bychom chtěli poděkovat členům pracovní skupiny k vykazování dat za jejich spolupráci a všem poskytovatelům sociálních služeb za sledování příslušných dat a jejich vykazování.

Další informace o vykazování dat o poskytovaných sociálních službách je možné nalézt na:

- <http://www.mpsv.cz/cs/8668>
- <http://portal.mpsv.cz/soc/ssl/poskyt>

Mgr. Petr Mach

*Cena kvality
v sociální péči za rok 2010*

Máte ve svém okolí kvalitního poskytovatele sociálních služeb nebo jste úspěšně prošli inspekci? Neváhejte a nominujte toto zařízení na Cenu kvality v jedné z následujících kategorií!

1. Poskytovatelé sociálních služeb pro seniory
2. Poskytovatelé sociálních služeb pro děti
3. Poskytovatelé sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením
4. Poskytovatelé sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Kromě kvalitních poskytovatelů sociálních služeb hledáme mezi vámi také **Osobnost roku** a kandidáta/ku na **Cenu sympatie**.

Uzávěrka nominací je 31. března 2011

NOMINUJTE na www.osetrovatelskapec.cz, kde naleznete i více informací.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ RAFAE nabízí další běh výcviku

**Krizová pomoc
a první psychosociální pomoc.**

Výcvik se skládá ze 150 hodin teoretické, praktické a sebezkušenostní přípravy rozdělené do 8 víkendových bloků.

Výcvik je akreditován MPSV č. 2009/028-SP,

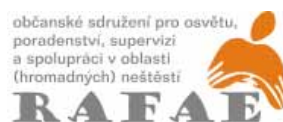
odborným garantem výcviku je PhDr. Bohumila Baštecká, PhD.

Termíny výcviku:

10.–11. 9., 1.–2. 10., 22.–23. 10., 12.–13. 11., 3.–4. 12. 2011, 7.–8. 1., 28.–29. 1., 18.–19. 2. 2012.

Místo konání: Praha.

Cena: 15 400 Kč, pro studenty denního studia 14 900 Kč. Podrobné informace na www.rafae.cz, tel. 775 26 92 92, nebo rafae@rafae.cz.

K náležitému dohledu nad klientem

V lednovém čísle tohoto časopisu byl v právní poradně položen dotaz na odpovědnost poskytovatele sociální služby, pokud klient bez vědomí nebo proti vůli pracovníka opustí zařízení, kde je mu poskytována sociální služba, v konkrétním případě denní stacionář. Dovolím si v tomto příspěvku doplnit JUDr. Čámského, který dotaz zodpověděl, a poukázat na některé další právní nuance situace. Klient dotazujícího se zařízení byl „plnoletý, svéprávný, chová se nebezpečně pro sebe nebo své okolí...po městě bloudí...bez cizí pomoci se nedokáže vrátit ani domů, ani do zařízení.“ Kdo nese odpovědnost?

Obecným předpisem o odpovědnosti je zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“). Obecným ustanovením OZ o odpovědnosti za škodu je § 420, pro činnost poskytovatelů sociálních služeb pak má zvláštní význam § 422 OZ týkající se „odpovědnosti za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání,“ např. osob stížených duševní poruchou, které jsou častými klienty poskytovatelů sociálních služeb vykonávajícími nad nimi v době poskytování služby dohled.¹

Je zřejmé, že dané ustanovení OZ nijak nezmiňuje způsobilost k právním úkonům (svéprávnost), ale vliv na odpovědnost poskytovatele za škodu způsobenou klientem podle tohoto ustanovení má to, je-li dotčený klient schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; vychází tedy z faktického mentálního stavu osoby. Tedy např. i uživatel zbavený způsobilosti k právním úkonům se může sám pohybovat po městě, pokud má tuto činnost bezpečně zvládnutou („schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky“) a nepředstavuje to pro něj zvýšené riziko; v tomto případě uživa-

tel může nést přiměřenou odpovědnost za následky svého jednání. Z § 422 OZ je možné vyvodit čtyři modelové situace k tomu, kdo bude za případnou škodu odpovědný.²

- První z nich je ta, kdy za škodu bude odpovídat faktický pachatel, byl-li v okamžiku způsobení škody schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky, a společně a nerozdílně s ním poskytovatel, který je povinen vykonávat nad ním dohled, pokud náležitý dohled zanedbal.

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
OMBUDSMAN

- Druhou situací je ta, že za škodu bude odpovídat jen a pouze faktický pachatel, byl-li v okamžiku způsobení škody schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; poskytovatel, který je povinen vykonávat nad ním dohled, za škodu odpovídat nebude, neboť prokázal, že náležitý dohled zanedbal.
- Třetí variantou je ta, že faktický pachatel nebyl v okamžiku způsobení škody schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky a za škodu tak bude odpovídat jen a pouze poskytovatel, který je povinen vykonávat nad ním dohled, pokud náležitý dohled zanedbal.
- Čtvrtou variantou je, že za škodu nebude odpovědný nikdo, neboť faktický pachatel nebyl v okamžiku způsobení škody schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky a poskytovatel, který je povinen vykonávat nad ním dohled, náležitý dohled zanedbal.

Z § 422 OZ plyne, že pokud by došlo k tomu, že by např. z denního stacionáře odešel během dne klient, který, byť způsobilý k právním úkonům, se „bez cizí pomoci nedokáže vrátit ani domů, ani do zařízení“, např. klient trpící Alzheimerovou chorobou nebo stařeckou demencí, nevyloučilo by odpovědnost poskytovatele za škodu způsobenou klientem případné ujednání ve vnitřních pravidlech poskytovatele o tom, že za klienta odpovídá pouze v areálu svého zařízení. Odpovědnosti by se mohl poskytovatel zprostit např. prokázáním toho, že přijal potřebná opatření k předcházení takovým situacím, a to s ohledem na cílovou skupinu dané služby. Pokud by pracovník poskytovatele přiměřenými prostředky nezabránil, nebo (být i jen nedbalostí) umožnil klientovi, který se není schopen pohybovat sám bez doprovodu, aniž by ohrozil sebe nebo své okolí, odejít a tento klient způsobil škodní událost, mám za to, že by nedodržel náležitý dohled nad klientem, byť by tento klient byl plně způsobilý k právním úkonům. Za škodu by tak odpovídal poskytovatel. Poučený pracovník musí vědět, jakému riziku se takto „fakticky dezorientovaný“ klient, pokud opustí zařízení samotný, vystavuje.

Pokud by při škodní události byla způsobena škoda také klientovi, mohl by podle okolností při nedodržení náležitého dohledu u klienta, jehož stav takový dohled odůvodňuje, za tuto škodu být rovněž odpovědný poskytovatel, a to podle § 420 OZ, podle kterého každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

Mgr. Jiří Foral

Kancelář veřejného ochránce práv

¹ Podle § 422 OZ

(1) Nezletilý nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, odpovídá za škodu jím způsobenou, je-li schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; společně a nerozdílně s ním odpovídá, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Není-li ten, kdo způsobí škodu, pro nezletilost nebo pro duševní poruchu schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu ten, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled.

(2) Kdo je povinen vykonávat dohled, zproští se odpovědnosti, jestliže prokáže, že náležitý dohled zanedbal.

(3) Vykonával-li dohled organizace, její pracovníci dohledem pověřeni sami za škodu takto vzniklou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovníprávních předpisů není tím dotčena.

² Z materiálů určených pro poskytovatele sociálních služeb je možné odkázat např. na publikaci: Práce s rizikem v sociálních službách, Sobek Jiří a kol., Portus Praha 2010, str. 31 a následně.

Blíží se Velikonoce

Vejce v plavkách

Tento název vznikl tak, že polystyrenová vejčka oblékáme do zbytků látky – v našem případě plavkoviny.

Pomůcky: polystyrenová vejce různých velikostí, ostrý nůž, tenký příborový nůž, nůžky, zbytky látek různých barev.

Postup:

- Polystyrenová vejce opatrně podélně nařízneme tak, abychom je úplně nerozřízli. Vajíčko je rozděleno na čtyři díly.
- Z látky si nastříháme kousky o trochu větší, než je jeden díl na vajíčku.
- Příborovým nožem látku vtlačujeme do rýhy vzniklé naříznutím vajíčka.
- Můžeme použít stejnou látku na celé vajíčko, nebo kombinovat látky různých barev dle naší fantazie a vkusu. Variabilní je i způsob naříznutí vajíčka – podélně, či příčně, na libovolný počet dílů.

Ubrousková technika

Potřeby:

papírový ubrousek s motivem dle vlastního výběru, nůžky, polystyrenové vejce, štětec, lepidlo Herkules.

Postup:

- Polystyrenové vajíčko si napícháme na špejli, lépe se pak drží.
- Naměříme a vystříháme si ubrousek a sloupneme tak, aby nám zbyla pouze vrchní potištěná vrstva.
- Ubrousek přiložíme na vajíčko a opatrně přetíráme lepidlem. Pozor, aby se ubrousek moc nenamočil lepidlem a neshrnoval se.
- Po uschnutí (nejlépe druhý den) vajíčko buď opatrně ze špejle sundáme, nebo použijeme i se špejli (např. jako dekoraci do květináče).

Romana Konečná, CSS Tišnov, p. o.

Akreditované kurzy konané v zařízeních sociálních služeb

INDIVIDUÁLNÍ PLÁNOVÁNÍ: základní metody a techniky /2 dny, 16 hod./

Kurzy jsou zaměřené na **osvojení praktických dovedností a technik** pro zjišťování potřeb uživatele, stanovování cílů, plánování jednotlivých kroků, vyhodnocování plánů, komunikaci s uživatelem, práci v týmu.

Pět výhod kurzů v zařízeních: přizpůsobení obsahu kurzu potřebám zařízení, efektivní proškolení celých týmů, lepší využití poznatků v praxi, výrazná finanční úspora, žádné cestování.

Více informací: **www.adpontes.cz**

tel.: 723 176 746 (Tereza Podhorská), e-mail: podhorska@adpontes.cz

B.O.D.Y.

Lékařský magazín

4. ročník, listopad 2010, 45,- Kč

allivictus

Fenomén

českého česneku

Zdraví s Tiens

Budoucnost zdravotnictví

Pro předplatitele magazínu B.O.D.Y.,

reklama celý rok **ZDARMA!**

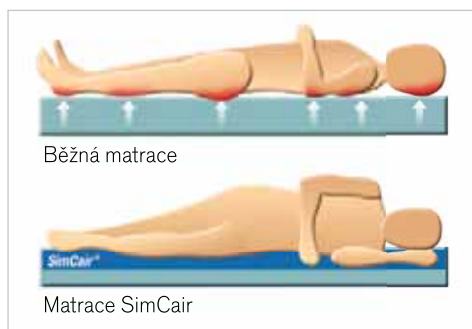
Kontakt: 774 585 198, infotrend@seznam.cz, www.modnitrendy.com

Matrace **SimCair**

Pro ležení bez proleženin

Samonafukovací antidekubitní matrace SimCair je novinkou v boji proti proleženinám. Dekubity jsou v současnosti jednou z nejzávažnějších komplikací při péči o dlouhodobě nepohyblivé klienty. Inovativní konstrukce SimCair zajišťuje efektivní rozložení tlaku klientova těla. Výsledkem je zkrácení doby léčby, úspora času ošetřujícího personálu i finančních prostředků poskytovatele péče.

Inovativní konstrukce

- Matrace SimCair v sobě spojuje přednosti pěnové a vzduchové matrace. Jádro matrace je vytvořeno ze speciální visco-elastické paměťové pěny uzavřené ve vzduchotěsném obalu. Inovativní je i ve snadnosti použití: matrace se nafoukne sama, bez nutnosti použít kompresor, pouhým uvolněním dvou ventilů. Nosnost matrace činí až 250 kilogramů a zůstává stabilní po celou dobu používání.

Ležení bez dekubitů

- Matrace SimCair se stoupající tělesnou teplotou těla zvyšuje svou tvárnost a dokonale se tak tvaru těla přizpůsobí. Zároveň umožní efektivní rozložení tlaku těla, čímž přispívá ke klientově komfortu. Antidekubitní vlastnosti přitom matrace poskytuje po celou dobu své životnosti. Multimembránová technologie vnitřního obalu snižuje působení třecích a střihových sil na pokožku pacienta.

Snadno k použití

- Složená matrace SimCair je malých rozměrů a lze ji snadno transportovat v dodávané tašce či jednoduše skladovat. Unikátnost obalu se také odráží v jeho snadném čištění. Vnější obal SimCair lze odejmout, vyprat a dezinfikovat. Vícevrstevný vnitřní potah matrace je možné čistit standardně používanými detergenty. Sváry potahu přitom zabraňují vnikání tekutin a bakterií do jádra matrace.

Střípky z domova

„Víc štěstí než rozumu“

Čížkovice – Newfolková hudební skupina „Bedňáci“ z DÚSP Čížkovice se dočkala svého debutového CD s názvem „Víc štěstí než rozumu“, které pokřtila 15. 2. 2011 ve 14 hodin v KD v Čížkovicích.

Natáčení CD je vždy pro každou kapelu velkým svátkem, protože tomu předchází téměř vždy velké úsilí, které musí každý člen skupiny ze sebe vydat. V tomto případě k tomu bylo zapotřebí ještě větší píle, jelikož kluci z kapely jsou mentálně postižení a tak je pro ně mnohem větší úspěch a zadostiučinění to, že došli až k této metě.

Skupina vznikla před třemi lety, kdy ji založil v DÚSP Čížkovice nynější kapelník Jiří Podrábský, známý také z dob, kdy vystupoval jen sám s kytarou jako litoměřický písničkář pod pseudonymem „Dynda“ nebo v poslední době i se svou civilní kapelou „Nová Identita“. Jeho tvorbu můžete také slyšet i v rozhlasových médiích.

Skupina „Bedňáci“ hraje výhradně jen autorskou hudbu, se kterou by chtěla prorazit i mimo rámec ústavního koncertování, a tím tak předávat svou tvorbu i široké veřejnosti. Prvním takovým vystoupením byl před pár měsíci koncert v Ústí nad Labem, kde kluci vystoupili jako předskokani skupiny Support Lesbiens, a to s pozitivními ohlasy. Jinak koncertují na festivalech a všude tam, kde o jejich tvorbu a vystoupení je zájem. Naposledy jste skupinu mohli vidět na vánočních trzích v Litoměřicích.

Bc. Ingrid Petříčková
vedoucí DÚSP Čížkovice

Láska ke keramice nezná hranice

Vratislavice nad Nisou – 3. 2. 2011 navštívila Domov pro seniory Vratislavice nad Nisou delegace dětí s paní vychovatelkou a ředitelem soukromé základní

školy Doctrina panem Jiřím Pacltem, aby slavnostně předala babičkám a dědečkům sadu originálních výtvarných prací vytvořených v rámci projektu podpůrného Fondem pro podporu a rozvoj vzdělávání Statutárního města Liberec.

Ředitel domova pan Vodrážka poděkoval za překrásné keramické kachlové obrázky, které ozdobí interiéry Domova se zvláštním režimem. Poté následovala prohlídka celého zařízení včetně pokojů klientů, kavárny nebo kaple. V dílnách ergoterapie se děti přesvědčily, že mohou najít se seniory společnou řeč na téma keramika. Každý všední den přicházejí seniory modelovat z keramické hlíny své fantazie nebo určité výrobky pod odborným dohledem svých terapeutek. Dle jejich možností vznikají sezonní práce jako v tomto případě valentýnské hrnečky nebo po celý rok velmi žádané misky, vázičky, korbely nebo košíčky. Věkový rozdíl mezi dětmi a seniory je více než 70 let a přesto se mohou inspirovat a motivovat. Láska ke keramice nezná hranice a to je dobře!

Ředitelé obou zařízení se dohodli na oboustranné spolupráci. Děti se blíže seznámí se seniory v trochu jiném světle, než jsou zvyklé v kruhu rodiny, a budou si moci vytvořit vlastní vztah, který není v současné době tak respektovaný a vážný, jak by si zasloužil.

Dana Schlesingerová
asistentka ředitele

Domov pro seniory Vratislavice nad Nisou, příspěvková organizace

Slavnostní otevření Centra sociálních služeb

Lukavec – Po roce a půl stavebních prací vznikl v Lukavci moderní komplex sociálních služeb. Projekt byl podpořen a spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod. Celkové náklady přesáhly 19 milionů korun,

z nichž přes 90 procent bylo pokryto z evropské dotace.

Dne 28. 1. 2011 proběhlo slavnostní otevření. Mezi pozvanými byli předseda Senátu PČR Milan Štěch, hejtman kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek, vedoucí odboru sociálních věcí kraje Vysočina JUDr. Věra Švarcová, starostové měst a obcí a další vzácní hosté.

Po krátkých proslovech vyzval starosta městyse Lukavec pan František Pinkas k slavnostnímu přestřižení pásky, poté následovalo menší občerstvení a především probíhala debata týkající se sociální problematiky regionu se zaměřením na nově vzniklou službu.

Nově vzniklé zařízení je příspěvkovou organizací městyse Lukavec. Bude poskytovat sociální službu odlehčovací, a to jak pobytovou, tak i ambulantní a terénní. Poskytována bude osobám mentálně a kombinovaně postiženým dospělého věku, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Dočasným převzetím péče o tyto osoby umožní centrum pečujícím rodinám odpočinek a poskytne jim čas k řešení osobních záležitostí. Pobyty budou krátkodobé, nejvýš třítydenní, jedno lůžko je ovšem připraveno přijmout klienta i na časově delší úsek, na dobu až šesti měsíců.

Kromě služeb daných zákonem, bude centrum poskytovat i služby fakultativní. Klienti se mohou těšit nejen na velice příjemné prostředí, ale dále pak i na kvalitní profesionální personál, kterému půjde především o to, aby se klient v zařízení cítil co možná nejlépe.

První zájemce přijme nové centrum v březnu.

Mgr. Hynek Seidl, ředitel

Centrum sociálních služeb LADA Lukavec

informační systém

CYGNUS

IRESOFT
komplexní řešení & podpora

DOCHÁZKOVÉ ČTEČKY

Zpracování skutečné docházky zaměstnanců, tvorba podkladů pro mzdy, identifikace otiskem prstu nebo čipem, moderní čtečky s barevným displejem...

NOVINKA

PŘÍSTUPOVÝ SYSTÉM

Zabezpečení místností, oddělení nebo budovy, komfortní řešení pro vyšší bezpečnost, identifikace otiskem prstu nebo čipem...

STRAVOVACÍ SYSTÉM

Automatizace objednávání a vydávání jídel pomocí čipů, výběr variant, oboustranný výdejní terminál, evidence nevydaných porcí...

PŘENOSNÉ TERMINÁLY

Průkazné informace o poskytnutí péče díky přenosným terminálům na čárové kódy, podklady pro statistické vykazování...

již více jak **500** referencí
v České & Slovenské republice

Předvedeme

Vyžádejte si u našeho obchodního zástupce osobní předvedení systému přímo ve Vašem zařízení, abyste se mohli sami přesvědčit, jaký přínos pro Vás bude mít zavedení IS Cygnus.

Kontakt

IReSoft, s.r.o.
Cejl 62
602 00 Brno

Tel.: +420 543 215 460
Fax: +420 543 214 572
info@iscygnus.cz

MODULY

IS Cygnus je komplexní informační systém pro poskytovatele sociálních služeb vyvíjený již od r. 1991. Systém se skládá z osmi navzájem propojených modulů a několika typů terminálů a čteček.

SOCIÁLNÍ ČÁST

Kompletní evidence klientů a žadatelů, výpočet předpisů úhrad, vratky, finanční a hmotná depozita, výplatnice, vyúčtování, přehled přítomnosti...

DOKUMENTACE KLIENTA

Individuální plány, plány péče, ošetřovatelské a rizikové plány, ordinace léků, formuláře, realizace péče přenosnými terminály, průběh a hodnocení péče...

VYKAZOVÁNÍ NA ZP

Pořizování a vykazování výkonů odborností 913, 004, 902 a 925, tisk poukazů ORP i DP, vyúčtování cest, opravné dávky, načítání výkonů z dokumentace klienta...

STRAVOVACÍ ČÁST

Jídelní lístky, normování receptur, rozborů, výdejky, spotřeba a stravovací normy, objednávky a vyúčtování stravného, nutriční hodnoty a rozborů...

SKLADY

Vedení libovolného počtu skladů metodou průměrných cen, ceny bez DPH nebo vč. DPH, příjmy, výdejky, uzávěrky, inventury, výkazy...

ZAMĚSTNANCI

Evidence zaměstnanců, rozpisy služeb, zpracování docházky vč. čteček, exporty do mzdových systémů, hodnocení zaměstnanců, vzdělávací plány a aktivity...

MAJETEK

Evidence dlouhodobého hmotného, nehmotného a drobného majetku. Účetní odpisy, zařazovací a vyřazovací protokoly, místní seznamy...

MANAŽERSKÁ ČÁST

Statistické vykazování na MPSV, přehledy, grafy a informace z jednotlivých modulů, míra využívání systému, upozornění na slabá místa...

Nové MoliCare Mobile: pohodlné jako nikdy předtím

Natahovací kalhotky pro mobilní
pacienty se střední a těžkou inkontinencí

Dokonale sedí

Přizpůsobí se každému
a neomezují
v pohybu.

NOVÉ

Pohodlné a prodyšné

Díky novému
jemnému materiálu.

Extra savé

Spolehlivá ochrana
díky třívrstvému
savému jádru.

Neutralizují zápach

Díky aktivním molekulám
působícím proti zápachu.

Nabídněte **inovované MoliCare Mobile** svým pacientům! MoliCare Mobile jsou vhodné pro ženy i pro muže, jak na den, tak na noc, a díky širokému výběru velikostí se dokonale přizpůsobí každému pacientovi. Zavolejte a objednejte si vzorky ještě dnes!

Velikosti a varianty:

MoliCare Mobile Light: M, L

MoliCare Mobile Extra: XS, S, M, L, XL

MoliCare Mobile Super: S, M, L

HARTMANN

MoliCare Mobile®

Pro více informací a **VZORKY ZDARMA**
volejte na bezplatnou infolinku 800 100 333
nebo navštivte www.hartmann.cz